

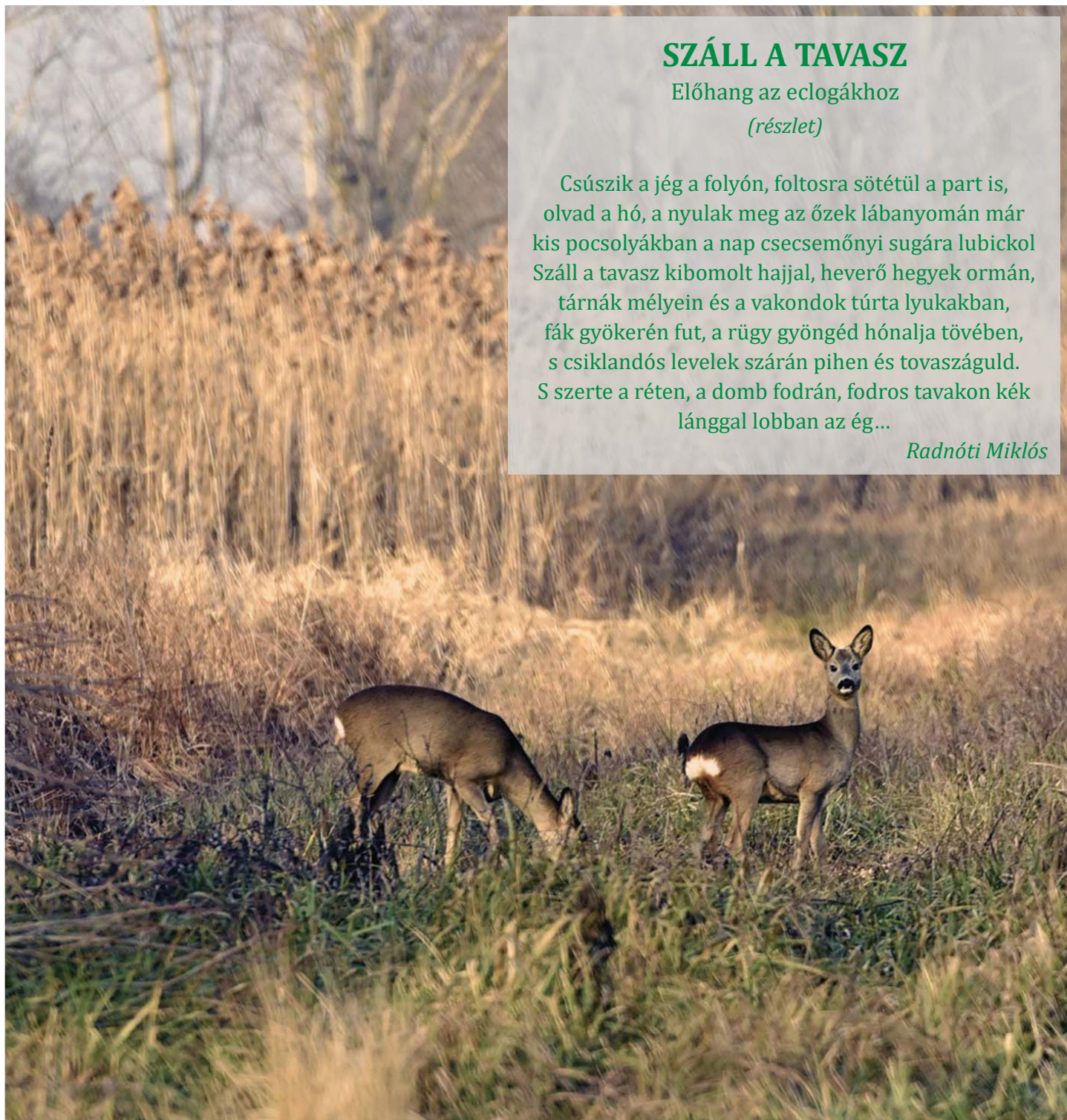
SZÁLL A TAVASZ

Előhang az eclogákhoz

(részlet)

Csúszik a jég a folyón, foltosra sötétül a part is,
olvad a hó, a nyulak meg az őzek lábanyomán már
kis pocsolyákban a nap csecsemőnyi sugára lubickol
Száll a tavasz kibomolt hajjal, heverő hegyek ormán,
tárnák mélyein és a vakondok túrta lyukakban,
fák gyökerén fut, a rügy gyöngéd hónalja tövében,
s csiklandós levelek szárán pihen és tovaszáguld.
S szerte a réten, a domb fodrán, fodros tavakon kék
lánggal lobban az ég...

Radnóti Miklós

Kellemes húsvéti ünnepeket!

Tájékoztató Kóny költségvetéséről

Aller Imre polgármester tájékoztatta lapunkat településünk költségvetéséről és az önkormányzat életéről.

Kóny Község Önkormányzatának 2024-es költségvetését a törvényben előírt határidőre beterjesztettem, és azt a Képviselő-testület február végén el is fogadta. Annak ellenére, hogy idén önkormányzati választások lesznek, mi mégsem választási költségvetést alkottunk, hanem ahogyan azt az elmúlt 34 évben megszokhatták, ez egy teljesen megalapozott, teljesíthető költségvetés, melynek főösszege meghaladja az 1 milliárd forintot. Az elfogadott költségvetés garanciát nyújt az intézményhálózatunk eddig megszokott színvonalú működtetésére, és tartalmazza azokat a fejlesztéseket, melyekről már eddig is rendszeresen tájékoztattuk a Tisztelt Lakosságot. Ezek a fejlesztések az idei évben meg fognak valósulni, vagy részben már meg is valósultak.

Pályázataink közül a legkisebb volumenű a sportöltöző felújítása, melyet a Leaderpályázat keretei között valósítottunk meg, ez gyakorlatilag 90%-os készütségi állapotban van. A felújítási munkák során megtörtént a tető felújítása, a belső burkolatok, a gépészeti és villamos szerkezetek, valamint a gipszkarton burkolatok részleges cseréje, festés-mázolás, belső szertár kialakítása.

Családi bölcsődéink felújítása lényegében befejeződött, e projekt esetében idén tavaszra már csak a külső munkák maradtak. Erről egyébként külön cikket is

olvashatnak e lapszámban. A sportcsarnok esetében viszont éppen a kellős közepén vagyunk a munkálatoknak, és a kivitelező itt is az előre meghatározott ütemterv szerint halad. A beruházás március elején látványos szakaszába lépett, mely során: felhelyezésre kerül 1250 m² tetőpanel, 153 db (390 m²) nyílászáró csere, 500 m² homlokzati szigetelés és a lakatos szerkezeti munkák kerülnek elvégzésre.

A Szociális Központ új épületénél a közbeszerzési eljárás sikeresen lezárult, és megtörtént a kivitelezővel a szerződéskötés is. A munkaterület-átadást követően a kivitelező a munkálatokat április elején kezdi meg, melyek teljes költsége 119 millió forint. A kivitelezésre a munkaterület átadástól számítva 200 nap áll rendelkezésére.

Saját erős fejlesztéseket is sikerült be tervezni az idei költségvetésbe. Megfelelő pályázati források híján folytatjuk útfelújítási programunkat, és idén is folytatni kívánjuk a két utca, útszakasz felújítását. Járdá is készülni fog, a közterület-szépítési programot pedig folytatni fogjuk településünk újabb zöldterületeinek megújításával. Ugyancsak saját forrásból meglévő épületeinken kisebb energetikai beavatkozásokat kívánunk megvalósítani, az energiahatékonyság növelése érdekében.

A József Attila utcában kialakított építési telkek értékesítése az őszy folyamán elkezdődött és mára már valamennyi telek elkelt. Ezért az idei évben a rendezési terv-

nek megfelelően a József Attila utcában folytatni kívánjuk a telkek kialakítását.

Továbbra is minden pályázati lehetőséget megragadunk, amivel Kóny fejlődését tudjuk szolgálni. A „Magyar Falu Program” keretében 2022 és 2023 után 2024-ben ismét benyújtottuk pályázatunkat a védőnői szolgálat és a fogászati rendelő, vagy ahogy helyben jobban ismerik, az „Egészségház” nagyon régóta esedékes felújítására. Nagyon bízunk benne, hogy a pályázat elbírálása során nem politikai, hanem végre szakmai döntés fog születni. Bár a Csornai járás területén 33 település található, ezek közül fogorvosi ellátást Csornán kívül a kónyival együtt csak 5 településen vehetnek igénybe a lakosok helyben. Így a kónyi fogorvosi rendelő sem csak a helyieket látja el, hanem a járás több településén élőket is. Védőnői szolgálatunk leterheltsége, kihasználtsága is magas, hiszen nagy örömeinkre évente több mint 20 gyermek születik Kónyban. Így mindkét szolgáltatás esetében megalapozott és jogos igény, hogy pályázatunk végre támogatásban részesüljön és az épület felújítása megtörténhessen. A projekt keretében az épület külsőleg (szigetelés, nyílászárók, valamint tető cseréje) és energetikailag teljesen megújulna, belülről pedig a fogászati rendelő és védőnői tanácsadó felújítását szeretnénk megvalósítani.

Ahogy eddig, úgy a továbbiakban is azért fogunk dolgozni munkatársaimmal, hogy Kóny egy fejlődő, gyarapodó település legyen.

Cs. G.

Kónyi Kisbíró – Kóny Község Önkormányzatának kiadványa. **Szerkesztők:** Aller Imre, Csikai Gábor, Szabó Józsefné. **Fotók:** Önkormányzati archívum. **Címlap fotó:** Domnanics Ákos. **Tiszteletbeli főszerkesztő:** Dr. Boros István. **Felelős szerkesztő:** Csikai Gábor. **Felelős kiadó:** Aller Imre polgármester. **Készült:** a PALATIA Nyomda és Kiadó nyomdájában. **Felelős vezető:** Radek József igazgató.

Húsvéti üzenet

Mennyi-mennyi mindenre csak utólag derül fény emberi életünk kesze-kusza útjain! Amikor éppen ott tartunk, amikor éppen történik velünk valami, egyáltalán nem is figyelünk föl annak jelentőségére, csak úgy átlábalunk az eseményeken. Amikor mond nekünk valaki valami fontosat, mi engedjük a fülünk mellett, nem ragadja meg igazán a figyelmünket. Csak sokkal-sokkal később értjük meg, érezzük át, hogy mi is hangzott ott el valójában, és miért hangzott el.

Jézus háromszor is megjövendöli tanítványainak, követőinek, hogy „az Emberfiának a bűnösök kezére kell kerülni, keresztre feszítik, de harmadnapra föltámad”. Akkor azonban mintha meg sem hallották volna... Vagy ha meghallották is, nem értették, legföljebb botránkoztak rajta. Amikor pedig bekövetkezik Jézus keserű elfogatása, gyalázatos elítéltetése és kereszthalála, ez látszólag abszolút meglepetésként éri az apostolokat és tanítványokat.

Teljes zavarodottság, rettegés, mélységes csalódás lesz úrrá rajtuk.

A legbátrabbak és legkitartóbbak is csak addig viszik, hogy legalább a méltó végtszességet meg akarják adni a halott mester földi maradványainak. Ennek a lesújtott, kétségbeesett lelkiállapotnak a sötétjére vetül rá azután egyik pillanatról a másikra a feltámadás fénye! És hirtelen világossá válik minden.

A hit mindig személyes kapcsolatot jelent Isten és ember között, a keresztyének és Krisztus között. A hit személyes viszony, amelyre a Szentlélek indít minket, amelyhez szeretet, bizalom, bizonyosság kapcsolódik. Ebben az értelemben mondta Pascal az ismert szavakat: „A szívnek megvannak a maga indokai, amelyeket az értelem nem ismer.”

Szívünkkel hiszünk, mert ha nem így lenne, egyáltalán nem tudnánk hinni. Egyedül értelmünkkel ugyanis nem lehet hinni. Itt van a legmé-

lyebb alapja annak, hogy a mai embernél gyengült a feltámadásba és az örök életbe vetett hit: Istenben és Jézus Krisztusba vetett hit napjainkban nagyon sok embernél lett elvont, személytelen, élettelen. A feltámadás hitének virága elszárad, ha a föld, amelybe gyökerezik, kiszáradt, elvesztette nedvességét.

Ennek a személyes hitnek a támogatására elsősorban arra gondoljunk, hogy az örök élet hite az Ószövetségben nőtt ki a Szövetség Istenének hitéből. Izrael jámbor igazai, akik szeretettel kapcsolódtak Istenükhöz, idővel egyre kevésbé tartották lehetségesnek, hogy ennek a szeretetnek egyszer vége lesz, hogy a halál hatalmasabb lenne Istennél, aki életről szóló szövetséget kötött népével. Már az Ószövetségben Isten így beszélt népéhez: „Örök szeretettel szerettelek téged.” (Jer 31,3) Hogyan lehetne ennek a szeretetnek egyszer vége? Isten a szeretet, nem ideig tartó, hanem örök szeretet. Ezek egy

Istentől eltöltött szív, Jeremiás próféta gondolatai.

A feltámadás és az örök élet hite, amely Istennél van a „túlvilágban”, abból az Istennel való közösségből nő ki, amelyet ebben a világban élünk meg: az Isten hűségének megtapasztalásából, az Istennel, az Atyával való barátságából és bensőséges kapcsolatból, Jézus Krisztussal való közösségből a Szentlélekben. Isten bennünk él, az imádságban beszélhetünk vele, már most megajándékoz minket szeretetének megtapasztalásával. Ha tehát a feltámadt Úrral élünk, akkor nem eshet nehezünkre a feltámadás hite. Akkor valóban szívből hiszünk és tanúságot is teszünk róla: az Úr valóban feltámadt.

Ezen gondolatokkal kívánok kedves mindnyájuknak, szeretteiknek, családtagjaiknak Istentől megáldott, kegyelmekben gazdag Húsvéti ünnepeket! Krisztus feltámadt! Valóban feltámadt!

Brezina Balázs, plébános

Visszatértek a gyerekek a felújított bölcsődébe

Köny Község Önkormányzata a Széchenyi Terv Plusz programon belül a TOP_PLUSZ-3.3.1-21 GM1-2022-00018 pályázat keretében 39 millió forintot nyert a településen működő családi bölcsődék fejlesztésére. A beruházás állásáról rendszeresen beszámoltunk lapunk hasábjain, és decemberi számunkban már azt is hírül adhattuk, hogy a belső munkát elkészültével a gyerekek és nevelőik is visszaköltözhetnek az épületbe, az óvodában való néhány hónapos vendégeskedés után. A fejlesztés igen jelentős volt, hisz a Szociális Központ által működtetett két családi bölcsőde (Százszorszép és Gesztenye) épületének teljes körű felújítása történt meg. Az épület átalakítása és energetikai korszerűsítése (nyílászárók cseréje, külső hőszigetelés, napelemek elhelyezése) mellett a meglévő nevelési, gondozási helyiségek területét is jelentősen megnövelték, így a bölcsődékbe járó 7-7 kisgyermek sokkal tágasabb, mégis barátságos helyen töltheti mindennapjait. Az október eleji visszaköltözés után a gyerekek nagy örömmel fogadták a nagyobb csoportszobákat, a megnövekedett belső tereket, a megújult fürdőt és egyéb helyiségeket. A felújítás mellett nagy értékű eszközbeszerzés is történt,

februárban már a bölcsődések a mai követelményeknek megfelelő bútorokat vehettek birtokba. A projekt külső munkálatai még folyamatban vannak, és a befejezés tervezett dátumáig el is fognak készülni. Ennek keretében a parkolók térkő burkolatot kaptak, épül belső kerékpár tároló, babakocsi tároló és utcafronti kerítés. Ezen kívül új, burkolat kerül a teraszra és az oda vezető feljáróra, amivel teljes lesz a beruházás.

„Mindig Krisztus szemébe nézni”

Henczel Szabolcs atya élete és hitvallása

Rovatunkban községünk azon polgárait, civil szervezeteit mutatjuk be, akik kiemelkedő közösségi tevékenységükkel hozzájárultak falunk mindennapjainak szebbé, hasznosabbá tételéhez, és ezzel kiérdemelték, hogy Kóny Községért Díjjal ismerjék el tevékenységüket. 2017-ben Henczel Szabolcs szanyi plébános, korábbi soproni egyetemi lelkész kapta meg ezt az elismerést. A községünkben származó és kónyi gyökereire máig büszke Szabi atya elsőként gyermekkoráról mesélt nekünk:

– Szívesem emlékszem vissza a szép, békés gyermekkoromra. Hat éves voltam, mikor először éreztem azt, hogy pap szeretnék lenni. Abban az időben minden gyermekre nagy hatást tett Vereczkei Tamás atya indítatása és személyes jó példája. Soha nem felejttem el azt az első hittanórát, amire véletlenül betévedtem, és ami után egyből azt mondtam: én olyan ember szeretnék lenni, mint ő. Egyrészt a közvetlensége fogott meg nagyon engem, ahogyan nem csak a gyerekekhez, a középkorostályhoz, az idősekhez viszonyult, hanem ahogyan élet-hivatásához is. Másrészt nagyon megérintett az ő istenkapcsolata. Nagyjából 10 évvel a halála előtt beszélgettem vele, mert ő volt a gyóntatóm és a lelki vezetőm, és az került szóba, milyen emléket szeretnék tőle örökölni. Akkor meghagytam neki, hogy én semmi mást nem kérek tőle, csak a Bibliáját. Azt a bőrkötéses Bibliát, amit gyerekkoromban mindig behozott hittanórára. Elmondtam neki, hogy az én hivatásom onnan indul, de az a Biblia neki is olyan sokat jelentett, hogy még a halála előtti napon is azt forgatta. Végül meg is kaptam,

nagy becsben őrzöm, és mindig próbálom azzal a lelkiürellettel olvasni, mint ő, közben pedig sokszor eszembe jut: bárcsak én is tudnám olyan hivatástudattal megélni a papságomat, ahogyan Vereczkei Tamás.

Rajta kívül nagyon hálás vagyok mindenkinek, pedagógusaimnak, tanárainak, akik Kónyból útnak indítottak. Azt mindegyikük tudta nagyjából, hogy nekem a papság az utam, ami nehéz volt abban a rendszerben, de megpróbáltam a legjobbat kihozni belőle. Persze voltak árnyoldalai is, de ha Jézus Krisztus a keresztekkel teli utat járta, és az ő karrierje a Golgotha volt, és a keresztfán értünk meghalt, majd feltámadt, akkor én mit akarnék? Nekem is voltak keresztek az úton, mert néhány pedagógusom teljesen beállt abba a rendszerbe, de voltak olyanok is, akik szeretettel eltűrték, hogy vallásos vagyok, és hogy ennek hangot is adok, például azt is mindenki látta, hogy nap mint nap ministrálok. De ahogy Jézus is a kereszten azt mondta: „Atyám! Bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek”, természetesen én is így tettem. Ezért is gondolok szeretettel mindenkire, még azokra is, akik esetleg emiatt bántottak. Azok olyan idők voltak, ma meg

másmilyen idők vannak. Bár véleményem szerint az sem tesz jót az egyháznak, ha túlzottan védelmébe veszi az állam, mint ahogy az sem, ha üldözi. A középút pedig mindig langyosságot eredményez, az meg azért nem jó. Így azt gondolom, minden korban meg kell találni a kihívást, és ezt Tamás atya igen jól csinálta, mivel jó istenkapcsolata volt. Így volt képes jó kapcsolatot kialakítani akár az MSZMP helyi vezetőivel, akár az elkötelezett hívőkkel. Mindig Krisztus szemébe nézett és nem érdekelte más. Ebben is követni szeretném: függetlenül a világot irányító áramlatoktól és politikai irányoktól mindig Krisztus szemébe nézni. Nekem ahhoz kell ragaszkodnom, aki gyerekkoromban elhívott, és a példaképeimre (Tamás atya, Borsodi Lajos atya, Dobai Sándor atya) felnézni, őket követni.

– *A család, a hozzád közeli emberek hogyan viszonyultak a hivatásodhoz?*

– Édesanyám eleinte úgy gondolta, hogy majd úgyis kinövöm. Nem volt testvérem, édesanyám egyedül nevelt a nagyszüleim segítségével. Nagypapa mindig mondta: „Hadd járjon templomba, ott rosszat úgysem tanul a gyerek. Itthon nincs apai példa előtte, a templomban pedig van atyai jelenlét a Jóisten, és apai jelenlét Tamás atya személyében.” Így aztán rendszeresen jártam, bár édesanyám nehezen élte meg, hogy ezért pedagógusként kapott figyelmeztetéseket, de ma már ő is hozzám hasonlóan megbocsátóan látja ezt. Ráadásul nagyon sok szépet is kihoztak a rossz dolgok. Például én nagyon szerettem Tóth Ferenc igazgató urat, mert ő elfogadólag kezelte. Egy vasárnap épp mentem a

templomba, és itthon a lelkemre kötötték: bármit mondhat, hogy hova tartasz, csak azt ne mondd, hogy a templomba. Persze pont összetalálkoztam Feri bácsival, ő pedig megkérdezte: Na, Szabolcska, hova mész? Mit mondhattam volna neki? A temetőbe? Oda az öregasszonyok járnak vasárnap délelőtt! Mozi? Az is arrafelé volt, de vasárnap reggel 9-kor nem volt előadás. Így azt válaszoltam: a barátomhoz. Ő is meglepődött, én is, mert tudta, hogy nem mondok igazat, de kispap koromban belegondoltam, mennyire igazat mondtam akkor, mert a legnagyobb barátomhoz, Jézushoz mentem, és oda tartok azóta is.

– *A kónyi általános iskolából merre vezetett az utad?*

– Elsőként szerettem volna Esztergomba a ferencesekhez menni, mert ismertem páter Szendrei Miklóst, de oda nem vettek föl. Szerencsére akkor, a rendszer-váltás környékén megnyílt a szalézi kollégiuma Szombathelyen. Tamás atya is szalézi indítatásból került a papságba és az ő javaslatára oda mentem. Ott pedig kellett választani gimnáziumot, és mivel Szombathelyen az egyik legjobb a Nagy Lajos Gimnázium volt, oda felvételiztem. A szalézi atyák is ezt javasolták, mivel Mindszenty József bíboros is ott végzett. Nagyon jót tett nekem, hogy nem egy zárt papi közösségbe kerültem, hanem dél-előtt egy világi gimnáziumban, délután pedig egy egyházi kollégiumban élhettem. Mivel pedig ez már 1989 után történt, semmi bajom nem volt abból, hogy megvallottam, miért is mentem a gimnáziumba. Ugye kérdezték tőlünk, ki miért is ment oda, és mindenki mondta, hogy mert a megye legjobb gimnáziuma, mert

mindenki sikeres ember lesz, ha itt végez. Én meg azt feleltem, azért jöttem ide, mert egy érettségi szükséges ahhoz, hogy pap lehessen. Mindenki nézett, főképp az osztályfőnök, aztán azt mondták: jól van, Szabolcska, majd erről még meghallgatunk negyedikben! De én aztán nem kinőttem a papságot, hanem belenőttem. Az osztálytársaim elfogadták a döntésemet, a mai napig jó velük a kapcsolat, most készülünk éppen a 30. érettségi találkozóra. Lett közöttük keresztgyerekem is, aki a hatásonra tért meg.

Így aztán a gimnáziumba és a szalézi atyák között beleértem abba, hogy pap legyek. Volt szó róla, hogy szalézi szerzetes legyek, de nem éreztem elhivatottságot, hogy csak gyerekekkel és fiatalokkal foglalkozzak. De aztán a Jóisten itt jól orra nyomott, mert papságom eddigi legnagyobb része nem falusi plébánosként telt, ami a gyermekkori álmom volt, hanem a 25 évből 18-at fiatalok között töltöttem. Így én is 18 év alatt értem meg arra, hogy felnőttkorú legyek a papságban, és falusi plébános. A fiatalok között pedig rádöbbentem arra: a Jóisten nem véletlenül irányította így az életemet, hiszen volt rá karizmám, hogy megszólítsam őket. De ehhez kellett a gimnáziumi évek, ahol nem csak idős papok között nőttem fel, és nem lett belőlem olyan pap, aki elhidegül az emberektől és a fiataloktól, hanem lett belőlem egy olyan, aki az osztálytársaival együtt töltve az időt megértette az aktuális érzéseiket. És mivel abban a közegben voltam, közegemmé vált, hogy hiába őszül az ember, muszáj fiatalnak maradni lélekben. Ezt a lelkiületet őrzöm, és akarom őrizni.

– *Visszakanyarodva Tamás atyára, az azért nem lehet véletlen, hogy az ő „gyermekai” közül Dömötör Lászlóval ketten is papok lettek.*

– Igen, és főleg Kónyból, ami akkor nem úgy volt elkönnyelve akár a megyében, akár az egyházmegyében, mint egy nagyon vallásos falu. Nem olyan volt, mint a mostani szolgálati helyem, Szany, amit a szentek földjeként emlegetnek. Kónyban még a 80-as években is sokan meg voltak győződve róla, hogy a kommunizmus és a szocializmus értékei halhatatlanok és megdönthetetlenek, akár még az államberendezkedés szempontjából is. Ezek az emberek az életüket adták volna a baloldali értékekért. És ebből a közegből ketten is elmennek papnak? Ez tényleg egy kuriózum volt.

– *Az érettségi után pedig következett a Szeminárium.*

– Nagyon nagy hálával tartozom a Jóistennek, hogy olyan püspököt kaptam, mint Pápai Lajos, akit gyerekkoromtól szerencsém volt ismerni. Szikszay Sándor szalézi szerzetes atya az évfolyamtársa volt a püspök úrnak Budapesten az Akadémián, és annak idején őket együtt tették ki a szemináriumból, mert nem voltak hajlandóak elmenni békegyűlésre. Így ő ismerte jól Lajos püspök atyát, akit miután kineveztek, én is megismerhettem, és már gimnazista koromban bejárhattam hozzá a reggeli szentmiséire ministrálni. Benne ismét egy olyan támaszt és példaképet kaptam, mint előtte Tamás atyában, mert nem csak kívülről, mint püspököt láthatam, hanem mint papot, mint embert, aki szintén beengedett az istenkapcsolatába. Ő valóban atyailag közeledett hozzám úgy, hogy ha kellett, akkor nevelt, ha kellett, akkor ledorongolt, de neki mindig merhettem őszintén visszaszólni, megmondani a véleményemet. Ebből soha nem volt hátrányom. Lehet, hogy nem volt mindenben igazam, de valami igazság azért akadt benne, és ezt mindig meg tudtuk beszélni. Nagyon hálás vagyok a Jóistennek, hogy őt még megtartja

nekünk, ő a lelki vezetőm, én pedig lelki gyermeke lehetek. Ő szentelt pappá 2000-ben, és általa irányult úgy az utam, hogy először egy évre Kapuvárra kerültem káplánnak, egy évre Bükre, majd tizenhat évre Sopronba.

– *E 16 év alatt mi volt a feladatod?*

– Sopronban a fiatalok pasztorizációja volt rám bízva, mert már kezdetben a káplánság mellett tanítottam általános iskolákban. Utána a Szent Orsolya Iskolában, ami gimnázium is volt, lehettem püspöki iskolabiztos, iskolalelkész. Ezt követően gondolta úgy a püspök atya, hogy felnőttem az egyetemistákhoz, így 2008-tól 2018-ig egyetemi lelkész lehettem, de mellette plébániát is kaptam, először Nagycenken voltam 2008-tól 2012-ig, majd 2011-től 2018-ig a belvárosban a dómtemplom plébánosa lehettem. 2018 óta pedig Szanyban szolgálom a Jóistent.

– *Rómában is volt módod tanulni?*

– Rómában nem végeztem tanulmányokat, csak kutatómunkát folytattam, mikor elkezdtem a jogi posztgraduális képzést. Ehhez gyűjtöttem anyagokat, de tanulmányi éveket nem töltöttem ott. Ezért pedig megint csak hálás vagyok a Jóistennek, mert én mindig lelkipásztor szerettem volna lenni az emberek között. Én nem az a típusú ember vagyok, aki elüldögél a könyvek mellett, és az asztal mellől, távol az emberektől pap lenni. Épp ezért örültem nagyon, mikor megválasztották Ferenc pápát, aki 2013-ban azt nyilatkozta: ő sem tudta a tanulmányait úgy elvégezni, hogy csak annak szentelje magát, mert mindig egyfajta vágyat érzett arra, hogy emberek között legyen. Bennem is nagyobb és erősebb vágygal égett a lelkipásztorkodás, mint az önképzés. Természetes, hogy képi magát az ember, és igaz a közmondás, hogy jó pap holtig

tanul, mert én is minden este kimerüléssel azzal foglalkozom, hogy átolvassom azokat a dokumentumokat, amelyek aznap kijöttek a Vatikánból, vagyis a hobbim továbbra is a teológia. De a jogi képzést azóta sem fejeztem be, éppen azért, mert a sokrétű lelkipásztori feladataimat fontosabbnak tartom, mint a szellemi önképzést. Pedig Lajos püspök is sokszor mondja nekem, hogy fontosak lennének a további tanulmányok, de én ezt alárendelem a papi életemnek. Szabadidőmben is inkább kimegyek az emberek közé beszélgetni, mintsem, hogy magamra csukjam az ajtót, és készüljek mondjuk a doktorátusra.

– *Említetted Ferenc pápát, viszont arról is meg kell emlékeznünk, hogy többször is volt alkalmad találkozni Szent II. János Pállal.*

– Az 1997-es győri miséjén mikrofonosa lehettem, később pedig Ternyák Csaba püspök úrnak köszönhetően többször találkozhattam vele személyesen is. Audienciái alkalmával mindig magyar nyelven szólt hozzánk, amikor a Szent Orsolyás diákokkal ott jártunk. Ez nekik is hatalmas élmény volt, hiszen hiába láttak egy öreg beteg embert, de lélekben viszont egy nagyon is fitt, fiatal emberrel találkozhattak. Egyikük mondta is: Atya, én ezt el se tudtam volna képzelni, mert a képeken meg a televízión keresztül más módon a pápa, mint személyesen. De a pápák jelenléte nem csak azért fontos, mert ők a katolikus egyház fejei, hanem elsősorban valóban Jézus Krisztus földi helytartói. És mindig olyan pápánk van, amilyenre a világnak szüksége van, ez pedig a Szentlélek műve. Neki köszönhetően volt nagyon bölcs XVI. Benedek pápa, mikor rádöbbent, hogy a világ fordult, és ő nem tudja Szent Péter hájóját a jó irányba kormányozni, ezért mert lemondani. Utána pedig jött Ferenc pápa, aki meri

vállalni az emberi gyengeségeit. Nagyon emberi, emberközeli, és meg tud szólítani olyanokat is, akik abszolút nem hívők, még ők is felkapják a fejüket arra, hogy benne van valami Istenből.

– *Ferenc pápához kapcsolódva elevenítsük fel a temetői lélekharang történetét, melyben neked is fontos szereped volt.*

– Először a Kónyi Kisbíróban olvastam arról, hogy gyűjtés indult a temetői lélekharang elkészítésére. Ez a harang megosztó téma volt a kónyi egyházközség és az önkormányzat között, a helyi plébános nem támogatta a kezdeményezést. Én pedig, mint független ember, azt gondoltam,

nem rossz dolog, mert a harangtól a temetőben lévő Páduai Szent Antal kápolna a szakralitását még jobban megkapja. De ennek a történetnek a diplomáciai hátteréről sem akkor nem akartam, sem pedig most nem szeretnék állást foglalni. Annak idején Aller Imre polgármesterrel megbeszéltük, hogy ezt a harangot meg kell áldatni, mert ő is érezte, hogy egy kápolna tornyába ilyen nem lehet csak úgy feltenni. Imre annak ellenére, hogy nem vallásos ember, mindig tiszteletben tartotta a másik hitbéli és politikai meggyőződését, és szerintem ő minden Kónyinak polgármestere felekezeti, valamint politikai nézettől függetlenül. Hozzám is ezzel a lelkülettel, barátilag közeledett, és soha nem akart semmiről meggyőzni. Mindig emberileg és barátilag tudunk egymással be-

szélni és ez nekem nagyon sokat jelent. 2000-ben meghívásomra részt vett az „újmisémen” és az azt követő ünnepségen is. Én tiszteltem őt, mint a szülőfalum vezetőjét, amivé az emberek bizalmából megválasztották. Szóval ő 2016-ban fölkeresett, hogy segítsék neki ebben az ügyben. Ezután beszéltem Lajos püspökkel, aki azt mondta, hogy nem szeretne szembekerülni a helyi plébánossal, mint ahogy én sem szerettem volna, ezért nem vállalhattam a harang megáldását.

No, de akkor kit kérjünk meg? Úgy döntöttünk, írunk egy levelet egyenesen a Szentatyának. Ezt meg is tettük, felvázoltuk

a helyzetet: a falu népe a polgármesterrel egy harangot szeretne a temetőbe, ami minden elhunytért szól, de sajnos a helyi egyházi vezetés ebben nem partner. Szépen, diplomatikusan fogalmaztunk, hogy ne legyen aláásva az akkori plébánosnak, György atyának a tekintélye. Németh László Imre atyával, a pápai magyar intézet rektorával is felvettük a kapcsolatot, valamint Georg Gansweinnek, aki XVI. Benedek pápa, majd később Ferenc pápa idejében is a pápai ház prefektusa volt. Ganswein érsek úr átadta a levelet a Szentatyának, aki elolvasta, és azt mondta, hogy vigyük ki a harangot, mégpedig azért, mert szeretne bocsánatot kérni a polgármestertől, hogy az egyház papja nem támogatta ezt az ügyet. Ott, az audiencián,

a VI. Pál teremben egyébként ezt meg is tette, mert Ferenc pápa úgy fogadott bennünket, hogy az első sorban kaptunk helyet. Aller Imre polgármester úr és Szalánczy Zsolt alpolgármester úr örömmel és büszkeséggel fogadta a lehetőséget, hogy a harangot Rómába kísérhetik Őszentsége színe elé. Velem pedig Walter Dezső volt soproni polgármester tartott, így voltunk Rómában.

Nagyon sokan azt mondanák, hogy ez az alkalom egy véletlen műve volt, de szerintem ez a gondviselés és a Szentlélek műve volt. Azért is gondolom így, mert ebből a szerencsétlenül induló történetből senkinek nem lett baja később. Igaz, György atya elkérte magát innen, de Nagylózson azóta is nagyon szépen végzi a szolgálatát. Balázs atya pedig új plébánosként került ide, és neki az volt az első bemutatkozása a faluban, amikor ezt a Ferenc pápa által megáldott harangot a falu közösségével együtt felhelyeztük a Páduai Szent Antal kápolna tornyába. A találkozás Ferenc pápával természetesen hatalmas élmény volt, és az is, mikor megáldotta a lélekharangot. Lehet, hogy ez csak három perc volt, de olyan három perc, ami kitörölhetetlen emlék marad mindannyiunk szívében. Ezzel ugyanis Ferenc pápa megtisztelte a falut, és szerintem ez volt akkora gesztus, mint mikor Novák Katalin volt köztársasági elnök asszony meghívta és eljött hozzánk Ferenc pápa.

– *2017-ben kaptad meg a Kónyi Községért Díjat, és bár sok helyen szolgáltál papi pályád alatt, de szülőfalud mindig nagyon fontos maradt az életedben. Mit jelent számodra Kóny?*

– Én nagyon büszke vagyok arra és hálás az Istennek, hogy

innen származom, és innen indult a papi életem, hivatásom. Ebből a faluból nem csak a bika hagyománya megy tovább – pedig ezt mindenhol megemlegetik, akárhova kerülök. Volt olyan hely, ahol bemutatkoztam, hogy Kónyból jöttem, ott nőtem fel, és onnan lettem pappá, és egyből mondták: akkor Szabi atya a kónyi papok legjobbBIKA. Ez egyébként azért is nagyon jó, mert ha bárhol bemondom, hogy kónyi vagyok, egyből párbeszédre ad lehetőséget az emberekkel. Mert Kóny mellett nem lehet csak úgy elmenni. Hiába gondoljuk, hogy simán el lehet száguldani a falu mellett az új M85-ösön, még úgy sem igaz ez, mert a templomunk akkor is kimagaslik. Ráadásul itt egy kissé meg is van emelve az út, ami segít abban, hogy föntről ráláthassunk a dolgokra. Pontosan ezt tanultam meg Kónyban, a helyi emberek mentalitásából, hogy tudni kell fentről rálátni a dolgokra. Ezért nem vicc a bika-legenda sem, mert az is a toronyban volt fenn, és ahhoz magaslati pont kell, hogy az ember kiegyensúlyozottan tudja látni a jövőt. Mert ha csak magunk elé nézünk, akkor embertömeget látunk, és nem látunk semmit. De ha már egy kicsit merünk föntről nézni, és onnan rálátni a saját életünkre, dolgainkra, akkor azonnal világossá válik, mi a lényeges, és mi a lényegtelen. Úgyhogy én ezt köszönöm az ősi kónyiaknak, főleg a gyermekkorom időseinek, hogy ezt a lényeglátást megtanították nekem. **Csikai Gábor**

Ünnepi megemlékezés március 15. tiszteletére

„Föláll most a szabad magyar, / S lenézvén hóhérait, / Meg-megrázogatja olykor, / Zsibbadt, izmos karjait. / És azt feleli kevélyen: / »Véletek nem harcolok; / Béres hajduim igen – de / Uraim nem voltak! / Aki rabsá-gomban engem / Bántani mert – gyáva volt; / Az elég szemem fényétől, / Mint napsugártól a folt. / De meg lesz tanítva – ki most / Szabodon megtámadott. - / A magyarok istenére / Aki felszabadított.«”

(Vajda János: Ki bánt)

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 176. évfordulójának tiszteletére 2024. március 14-én 17 órakor tartottunk ünnepi megemlékezést. Azért gyűltünk össze községünk forradalmi emlékművénél a Díszterén, hogy közösen ünnepeljük a márciusi ifjakat, 1848–49 hőseit, mártírjait és a kónyi szabadságharcosokat. Az ünnepség elején a Himnusz eléneklése után Aller Imre polgármester tartott ünnepi köszöntőt:

„Tisztelettel köszöntök mindenkit ünnepi megemlékezésünkön itt a Díszterén, a 2014-ben átadott 1848-49-es emlékművünk előtt, mellyel 10 esztendővel ezelőtt a forradalom és szabadságharc helyi hőseinek állítottunk emléket. Azoknak a helyi, hétköznapi, néha talán kissé szürkének látszó embereknek, akik nem tűnnek kiemelkedően fontosnak a szabadságharc nagyszerű történetében, de akiknek hétköznapi, néha talán kissé szürkének látszó tettei nélkül ez a történet nem lehetett volna ilyen nagyszerű.

Ilyen ember volt Bozzai Pál költő is, a márciusi ifjak egyik nem túl közismert tagja is, aki így írt a szabadságharcról: „A ti életeteknek a szabadság olyan, mint a hálnak a víz, madárnak a levegő, vadnak a rengeteg. Legyetek inkább halni készek véle, mint élni nélküle. Midőn mindeneteket fölálloztatok érte és a szabadságot megnyerétek, nem vesztétek semmit, hanem nyertétek mindent.” Ezek szerint még Bozzai is, akinek neve legfeljebb a márciusi ifjak felsorolásakor merül fel, és akinek jelentős tetteit nem jegyezte fel a történelem emlékezete, úgy vélekedett, hogy a szabadságért mindent fel kell áldozni, mert a szabadságért mindent érdemes feláldozni.

Én biztos vagyok benne és a legtöbbjük élete, halála is ezt mutatja, hogy a többi márciusi ifjú is így gondolkodott. Volt, aki hősi halált halt a csatatéren, mint Petőfi Sándor, vagy Vasvári Pál, és volt, aki későbbi életével mutatott példát az utókornak, mint Irányi Dániel. Irányi, miután halálra ítélték a szabadságharc alatti tetteiért, 2 évtizedre száműzetésbe vonult, és még a kiegyezés hírére sem volt hajlandó hazatérni. Ennek ellenére Kossuth Lajos ajánlására országgyűlési képviselőnek választották, ő azonban még a magas pozícióért sem hajtott fejet a magyar szabadság eltiprói előtt, és nem tett hűségesküti Ferenc József császárra. A nép azonban nem akarta elengedni a szabadságharc hőseit és újra választották, de haláláig úgy képviselte választóit, hogy nem esküdött hűséget a Habsburgoknak. Irányi Dániel élete végéig hű maradt a magyar szabadság ügyéhez, és méltó a többi márciusi ifjú emlékéhez.

Ugyanígy kell megemlékeznünk minden évben a saját, 2014 óta már nem névtelen hőseinkről, és ugyanígy kell méltóvá válni hozzájuk. Nekünk is minden nap meg kell küzdenünk a szabadságért, és ehhez, ahogyan az az eddigiekből is nyilvánvalóvá válhatott, nem kell nagy tetteket végre hajtani, nem kell a történelemtények lapjaira kerülni. Elég, ha mindennap teszünk valamit azért, hogy szabadon, békében élhessünk itt, Európa szívében, Magyarországon.

A márciusi ifjaknak, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc, az őszirózsás és az 1956-os forradalom neves és névtelen hőseinek emléke is erre kötelez bennünket. Mert ahogyan Petőfi írta a márciusi ifjakról: „Egy szóvá s egy érzelmmé / Olvadt össze a hazá, / Az érzelem »lelküstl«, / A szó »szabadság« vala.”. Arra lenne szükség napjainkban is, hogy egy szóvá és egy érzelmmé olvadjunk össze, és hogy ez a szó a „szabadság” legyen, mert csak így állhatunk tiszta lelkiismerettel ide az emlékmű elé, és így emlékezhethetünk méltó módon a hősökre.”

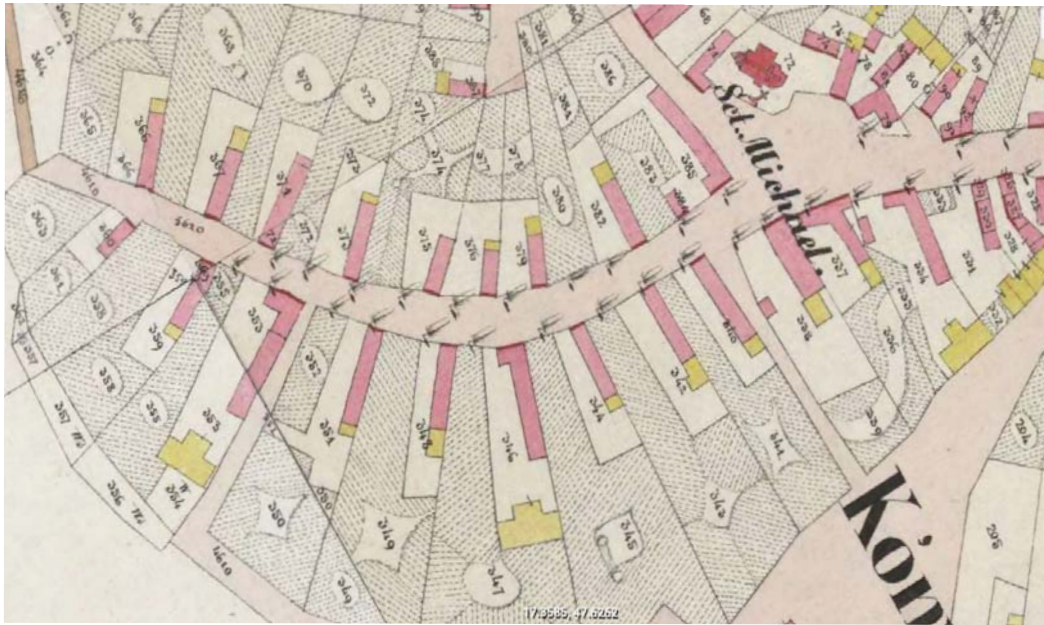

Az ünnepi beszéd után Kónyi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete nevében Aller Imre polgármester és Szalánczy Zsolt alpolgármester elhelyezte a megemlékezés koszorúját az 1848-49-es emlékműnél. Ezt követően zenés irodalmi műsor vette kezdetét Egy honvéd naplójából címmel, melyet Vajda János írásából és verseiből összeállított Csikai Gábor, előadta Erőss Barbara, Huszár Léna Anna és Turi Dorka. Végül az Erkel Ferenc Énekkar ünnepi műsora következett. Előadásukban meghallgathattuk: 48-as dalok: Magyarország az én hazám, Süvegemen nemzeti szín rózsá, Kossuth Lajos azt üzent; Halmos László feldolgozása: Két régi katonadal; Dobos Attila: Magyarok világhimnusa; Sosztakovics: A béke dala. A méltó megemlékezés a Szózat közös eléneklésével zárult. Cs. G.

Köny 1857-ben (1. rész)

Kedves Földijeim! Ezúttal 1857-be „repülünk” vissza. A Habsburg birodalom akkori kataszteri térképe alapján állítottam össze községünk házainak parcellaszámát, házszámát és tulajdonosainak nevét.

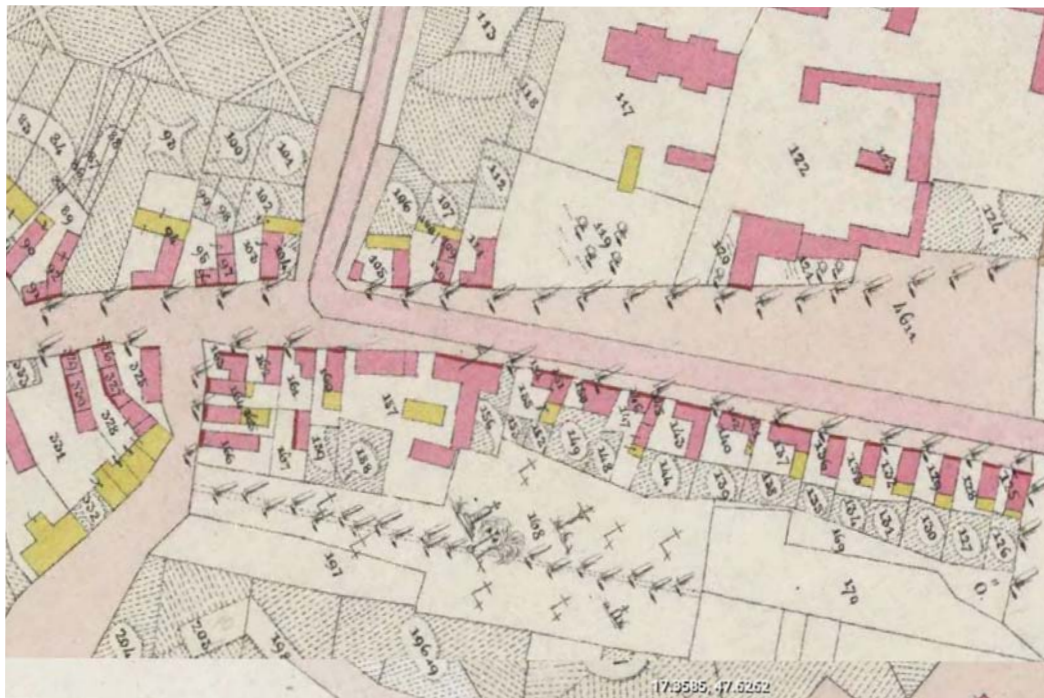
Mivel abban az időben utcanevek nem voltak, a jelen utcaneveit használtam, hogy könnyebb legyen eligazodni. A falu legősbibb részét lehet most megismerni: A Sorompó, az Öreg utca (azaz a Rákóczi utca) és a templom környéke.

A mai Rákóczi utca a Plébániától a Hanyig, azaz az ÖREG UTCA. Jobb oldal, a Plébániától a Hanyig (tulajdonos – parcellaszám – házszám). Plébánia – 385 – 124/b; Plébánia – 386 – 124/a; Horváth János – 382 – 125/a; Meleg Illés – 379 – 126/a; Dömötör Györgyné – 376 – 126/b; Kiss Jánosné – 375 – 127; Papp János – 373 – 128; Nemes János – 371 – 129; Kiss Vendel – 367 – 130; Csapó Mihály – 366 – 131.

Bal oldal, a Tűzoltó sortól a Hanyig (tulajdonos – parcellaszám – házszám). Dömötör Mihály – 340 – 140; Enzsöl Illés – 342 – 139; Nemes Mártonné – 344 – 138; Kiss István – 346 – 137; Szalai Márton – 348 – 136; Czákó István – 351 – 135; Kiss Ferenc – 353 – 134; Dobai János – 359 – 133; Rozs György – 360 – 132.

A mai Rákóczi utca a Templomtól, Tűzoltó sortól a Vásártérig. Jobb oldal a Tűzoltó sortól a Vásártérig (tulajdonos – parcellaszám – házszám). Községháza – 337 – 142 (Ma ezen a helyen van a régi iskola); Németh György – 334 – 144; Erdélyi József – 330 – 146 (a ház első része); Erdélyi Ignác – 329 (ükapám) – 145 (a ház hátsó része); Czákó Tamásné – 327 – 147/b; Czákó József – 326 – 147/a; Községi épület – 325;

Ezek a házak a Kossuth utcáig voltak, a következők innen a Vásártérig. Ez volt a Sorompó. (tulajdonos – parcellaszám – házszám). Muzsai József – 163 – 152 (a ház első része); Böröczki József – 164 – 151 (a ház hátsó része); Kiss András ifj. – 162 – 153 (a ház első része); Finta Imre – 161 – 154 (a ház hátsó része); Hajdina Jánosné – 160 – 156; Győri káptalan – 157 – 157; Boros János – 154 – 157; Kozma Vendelné – 151 – 159; Bertalan Tamás – 150 – 160; Fekete Antalné – 146 – 161; Dobai Györgyné – 145 – 162; Kiss Andrásné – 143 – 163; Máté Józsefné – 142 – 164/a; Máté Mihályné – 140 – 164/b; Ominger János – 137 – 165; Göntz Jánosné – 136 – 166.

Bal oldal, a Templomtól a Dózsa utcáig (tulajdonos – parcellaszám – házszám). Templom – 72; Győri káptalan – 74 – 17; Iskola – 75 – 19;

A következő házak egymás mellett, mögött, kissé össze-vissza vannak. Buti Józsefné – 78 – 15; Szabó Imre – 79; Csakány Klára – 81- 14/a; Czákó József ifj. – 82 – 14/b; Cseresznyák Ferenc – 90 – 12; Csaplár István – 91 – 11/a; Csaplár Ferenc – 92 – 12/b; Innen rendes utcator. Kozma Mihály – 94 – 9; Muzsai János – 96 – 8; Csonka István – 97 – 7; Dömötör Ferenc – 103 – 6. Ezek a házak Soproni utcáig voltak, a következők innen a Dózsa utcáig (tulajdonos – parcellaszám – házszám). Cseresznyák Istvánné – 105 – 5; Pesti János – 109 – 4/b; Pesti Pálné – 110 – 4/a; Győri Káptalan – 120; Győri Káptalan – 122; Győri Káptalan – 121.

Enzsölné Aller Piroška

Köny a Kisalföldben 1962-ben

Néhány lapszámmal ezelőtt sorozatot indítottunk, melyben a régi Kisalföldekben kutakodunk Kónnyal kapcsolatos cikkeket, utalásokat keresve. Előző számunkban a megyei lap 1961-es számaiból tallóztunk, most pedig az Arcanum 52 millió oldalt tartalmazó sajtóadatbázisa segítségével a Kisalföld 1962-es évfolyamát tekintjük át, valamint aktualitása okán teljes egészében közlünk egy 1961. május 1-i cikket vagy inkább novellát a stílus alapján valószínűsíthetően Pozsgai Zoltán tollából.

Az 1962. február 4-i számban egy érdekes hirdetésben bukkan fel településünk neve: „Eredeti ár(ak)*Csökkentett ár(ak). (...) Férfi beige nadrág 40-100 * 28-84 Ft-ig; Gyermek beige öltöny 16-50 *11,20-35 Ft-ig, Női pamut kardigán 55-100,* 38,50-70 Ft-ig, Férfi pamut pulóver 48-72 *34,60-50,40Ft-ig; Gyermek gyapjú sapka 32*22,40 Ft Női flór kesztyű 70*49 Ft; Gyermek flór kesztyű 30-45*21-31,50 Ft-ig; Férfi ing, olasz fazon 55-150*33-90 Ft-ig; Női crepp satén kombiné 64 109*44,80—76,30 Ft-ig; (...) A felsoroltakon kívül még sokféle ruházati árucikk vásárolható a következő községek földműves-szövetkezeti boltjaiban: CSORNAI JÁRÁS: Csorna, Szany, Szil, Rábapordány, Bősárkány, Köny”

Február 11-én megtudhatták az olvasók, „Mi újság az ÉDÁSZ Győr vidéki Üzemvezetőségében?”

(...) A regisztráló műszerek pedig megmutatják, hogy a nap és a hét melyik szakaszában több a fogyasztás. A mérések eredményei után tervezik be egy-egy község villanyhálózatának felújítását. Az idén Ménfőcsanak, Lébény és Köny hálózatait korszerűsítik. A vezetékek felújítása után csak tíz év múlva válik ismét szükségessé a feszültség és a megterhelés felülvizsgálata.” Február 15-én egy másik közművel kapcsolatos cikk jelent meg: „Vastalanítják a kutak vizét megyénkben (...) Az összes kutak vizét állandóan vizsgálja a Közegészségügyi és Járványügyi Állomás. Megállapították, hogy a megyében mintegy 70 fúrt kútnak a vize a megengedettnél nagyobb vastartalmú. (...) Egyelőre kísérletképpen két kútnál, Kónyban és Bősárkányon végzik el a vastalanítást.”

Február 17-én a Kisalföldben a TIT programjából szemeztettek: „Köny, iskola: Fegyverek fejlődése – nyíltól a rakétaig címmel előadás délelőtt 9 órakor.”

Február 27-én egy hosszabb cikk jelent meg Tekintélyek Kónyban címen. „Keresem Kónyban, hogy kik a » tekintélyes« emberek. Évek óta jó példaként emlegetik Szalai István munkacsapat-vezetőt, a családját és a Lukács-fivérek. Nagyon megöregedett Szalai István, mire tekintéllyel tüntette ki munkás élete. Hatvankét éves, 7 gyerek apja. A legidősebb 31 éves, legkisebb

16, első gimnazista. Az apának csak az arca, tekintete árulja el, hogy sok nehéz esztendőtt írt. (...) Szeretik, mert éppen úgy dolgozik a csapatban, mint akárki más, sőt a legtöbb munkaegysége van és majdnem a legidősebb. Egyszer volt csak »kihúzó«. Aratáskor. Nem aratott a csapattal, mondván: kényelmesen dolgoznak, összefogott a fiával, a lányával, és megmutatta, hogy a közösen is úgy kell dolgozni, mintha a magáéban aratna. Haragudtak volna rá a tagok? Nem. Látták, hogy aratáskor jóval többet keresett, mint ők, és a jóváírt munkaegységet megérdemelten kapta. (...) A tizenhét éves Lukács-fivérek majdnem olyan tisztelettel, szeretettel emlegetik, mint a 62 éves Szalai Istvánt. Pedig néhány évvel ezelőtt ők is majdnem szárnyra kaptak, jóformán meg se »kös-

mozdonynak semmi baja sem volt, mert akkor nem is lett volna szabad elindulnia. Ellenben Köny előtt himbaszakadás következett be (rúgófesztóvas-törés) és a mozdony nem tudott tovább menni. A Kónyban álló tehervonat mozdonyát kapcsolták a személyvonat elé, majd Kapuvárott a Sopronból elindított segélymozdony várta a személyvonatot és vitte be Sopronba. Ezúttal 60 perces késéssel érkezett be a személyvonat. Hibáztatható a vonat kísérőszemélyzete, hogy nem világosította fel az utasokat, mert ellenkező esetben mindenki megértette volna, hogy az ilyen műszaki hiba esetén nincs mit panaszkodni!”

Március 30-án a népművészek győri találkozójáról tudósítanak: „Szerdán délután Győrött, a TIT Tolbucsin sétányon lévő klubjában

Lukács László, nővérük Lukács Mária, Lukács Aurél

tolva« a közös földmunkát. Azt mondták nekik az irodán: egyikőtök elmehet, de a másik maradjon itt, hogy valaki képviselje a Lukács-családot. Egyik sem ment el. Ikrek, és annyira egyformák, arcuk, ruhájuk, magasságuk, hogy sokszor még a kónyiak sem tudják megkülönböztetni őket. Talán Aurél haja sötétebb, mint Lászlóé. (...) Ha sürgős munka van, akkor küldik a csapattal a Lukács fivérek, akik úgy »húzzák« az embereket, mint a mágnes a vasat. Tagjai a községi énekkarnak. Kellemes hangjuk van és kifogyhatatlanok a jókedvből. Munka közben még a legidősebb tag is dalt rendelt és a Lukács-fivérek rázendítettek a kívánt nótára. G. Szabó Mária.”

A március 20-i szám Panaszkor a GYSEV-ről – és a tények című cikkéből kiderül, hogy vannak örök problémák környékünkön: „(...) Úgy szólt ez a kifogás, hogy Győrből hibás mozdonyt indított a GYSEV, mely csak Eneséig húzta el az esti személyvonatot. A vonat indításakor a

találkoztak a megye fafaragó népművészei. (...) A népművészeti alkotások kedvelői jól ismerik a többiek nevét is: Fízi Istvánt Agyagosszergényből, Szommer Máriát Kónyból, Badiny Gyulát Sopronból, (...) A találkozó létrehozását azért szorgalmazta a Megyei Népművelési Tanácsadó, hogy a megyében élő népművészek megismerjék egymást, kicserélhessék tapasztalataikat és munkájukhoz megfelelő segítséget kapjanak.” Az április 15-i lapban a keresztretjvény nyertesek között találunk ismerős és számunkra nagyon kedves nevet: „Könyvet nyertek: Veér Katalin, Köny”

Május 10-én a Nyilvánosságot a szövetkezetek versenyének című írásban szerepel Köny: „Egy évvel ezelőtt Kónyban tartottak megbeszélést a versenyben résztvevő közös gazdaságok vezetői. Ezen a megbeszélésen mindenki azt hiányolta leginkább az előző évi versenyt illetően, hogy év közben nagyon ritkán nézték meg, melyik szövetkezet mit tett a kifizőtt célok eléréséért, kinek van

nagyobb esélye a győzelem megszerzésére. Kérték a verseny szervezőit, a járási tanácsok, a megyei tanács és a Termelőség-üzemeltetési Tanács illetékeseit, hogy 1961-ben legyen nagyobb gondjuk a nyilvánosságra. A szövetkezetek vezetői azzal az ígérettel tarsolyukban mentek haza erről a megbeszélésről, hogy a verseny időnkénti értékelésével, a nyilvánossággal nem lesz semmi baj. És mi történt? Tavaly még kevesebbet törődtek a nyilvánossággal. (...) Tavaly a „hivatalos” versenybizottságok év közben bizony keveset dolgoztak. Csupán az év végi eredményekből ítélték meg néhány héttel ezelőtt, hogy kik érdemesek a győzteseknek járó jutalomra.”

Május 13-án a GYSEV új menetrendjéről olvashattak a korabeli olvasók: „A Kapuvárról induló hajnali munkásvonat eddig 3 óra 32 perckor indult, és Kónyig már annyira megtelt, hogy csak állóhely jutott a felszállóknak. Az új menetrend szerint a munkásvonat Kapuvárról 4 óra 05 perckor indul. A vonat Kónyig minden állomáson felveszi az utasokat, Kónytól megállás nélkül érkezik Győrbe. A vonat érkezési ideje 5 óra 30 perc, tehát még a legtovábbi munkahelyen dolgozók is beérhetnek üzemükbe.” Május 27-én a megyei gyermeknapi ünnepekről ír a Kisalföld „A falusi iskolákban is megtalálták a pedagógusok a módot, hogy elszórakoztassák a gyermekeket. Rábapatonán és Kónyban ma mese-film vetítés lesz a számukra.”

Június 6-án a Kapuvár ünnepi napjai című cikkben említik meg az akkor még csak két éves énekkarunkat: „Dalostalálkozó lesz június

10-én. A dalostalálkozó június 10-én délután két órakor kezdődik. A dalosok közös felvonulása után a szabadtéri színpadon valamennyi énekkar előadásában három kapuvári népdal és Lóránd »Párttal, a néppel« című kórusműve csendül fel. Ezt követik sorrendben a Kapuvári Szövetkezeti Népi Együttes énekkara, a **Kónyi Erkel Ferenc Énekkar**, a Fertődi Haydn-kórus, az Öttevényi Éneklő Család, a Soproni Szövetkezeti Énekkar, a Megyei Tanács Kórusa és a Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyár Kórusa. Szerepel a hangversenyen a Fővárosi Gázművek Férfi Kórusa is. Az énekkarokat Horváth István, Veér György, Komlós Zsuzsa, Nagy Kálmán, Kerecsényi László, Kovács Sándor, Csányi Miklós, Radó Ferenc, Kózhalmi János és Pethő Kálmán vezénylik.”

Június 7-én Napirenden az öntözés című írásban bukkan fel településünk neve: „(...) Farád, Bősárkány határában, valamint Enese, Kóny térségében bőséges vízkészletek vannak a felszín közelében. Ezt a vízmennyiséget csökutak segítségével gazdaságos a felszínre hozni.” Június 17-én pedig azt tudhattuk meg, hogy „Az első félévben kilencmillió forint (jut) hálózatfelújításra és tsz-ek villamosítására. Az első félévben Győrszentivánon, Kónyban, Töltéstaván, Ménfőcsanakon hajtottak végre rekonstrukciót, és legközelebb Kapuvár, Hegyeshalom, Magyarakeresztúr, Farád kerül sorra.”

Július 21-én ismét egy mezőgazdasági kérdést tárgyaló cikkben szerepel Kóny: „A hiba nem

a vegyszerben van. Miért maradt gazos a hungazinnal kezelt kukorica egy része? Rossz volt a vegyszerezés hatása Bágyogszovátón, Felpécen, Győrsövényházán, Kapuvárott, Kónyban, Levelen és Újkéren. Level és Újkér kivételével a felsorolt községek termelőség-üzemeltetési nem kapták meg időben a gyomirtószer bemosódásához szükséges csapadékot.” Július 28-án fontos közérdekű információt tudhattak meg az építkezők: „ENESE ÉS VIDÉKE KÖRZETI FÖLDMŰVES SZÖVETKEZET felhívja az építetők, tsz-ek, magánosok figyelmét, hogy a KÖNYI TŰZÉP TELEPÉN BESZEREZHETŐK: Tégla, cserép, cement, mész, mozaiklap, betongerevendák, áthidalók, ajtók, ablakok, stb. építési anyagok. Érdeklődni: Kóny, 3 telefon.” Ezt követően legközelebb már csak szeptember 2-án olvashatunk falunkról egy rövid, de annál fontosabb hírt: „Megkezdtek Kónyban az általános iskola bővítését és felújítását. Az iskolához két tanterem épül 180 ezer forint költséggel.”

Október 16-án egy dörgedelmes írás jelent meg Demokratizmus és kötelesség címmel. „Elmegy az emberek, kedve a munkától, a tagok nem érzékelik felelősséget a közösért, lazul a fegyelem, romlik a gazdálkodás. Erre szolgáltatott példát az elmúlt hetekben a kónyi szövetkezet. A vezetők közül most néhányan azt mondják: »Kiengedtük a gyeplőt a kezünk közül.« Pedig inkább az a baj – a csornai járási pártértekezlet is így értékelte –, hogy az emberekkel való tanácskozás, őszinte beszélgetés helyett az utasítás lett a vezetés fő módszere Kónyban. A vezetők közül sokan érzik, hogy elszakadtak a tagságtól, baj van az emberek tájékoztatásával. Ezen most úgy akarnak segíteni, hogy üzemi újságot, híradót adnak ki időnként, amelyben ismertetik a gazdálkodás eredményeit és a legfontosabb feladatokat.” Október 21-én egy

kultúráról szóló cikkben utalnak településünkre: „A valóban tartalmas kulturális munkának a hatása jó néhány helyen lemérhető, így Fertőd, Kóny, Pér községekben, ahol a fiatalok megtalálják szórakozásukat a faluban, és nem igyekeznek elmenni máshová dolgozni sem.”

A november 11-i számból megtudhatjuk, milyen is az a Kónyi szerencse: „A Magyar Televízió két héttel ezelőtt »Ahány ház-annyi rejtély« címmel rejtélyműsort szervezett. (...) November 8-án, csütörtökön este az első forduló eredményeit hirdette ki a televízió. Háromezer-kétszáz helyes megfejtő közül három kapott díjat, közöttük Bandmann Károly, Kóny, Zrínyi utca 19. szám alatti lakos. A nyerelemény 200 forint értékű könyvvásárlási utalvány. A házigazda, a rejtélyverseny győztese mosolyogva mondja: A nyereshez – csupán szerencse kellett. Amikor az első nevet húzták, a feleségem incselkedett... – Igen, azt mondtam, hogy most húzzák a te nevedet. Nem is tévedtem. Igaz, nem elsőnek, de harmadiknak valóban kihúzták – szól közbe a felesége. – A nyerelemény azért is jókor jött – folytatja a házigazda –, mert éppen a napokban akartam megvenni Victor Hugo regényét, a Nyomorultakat és az Operák könyvét.”

December 7-én egy újabb hosszú termelési riportot olvashatunk G. Szabó Mária tollából a kónyi TSZ-ről: „Nagy a szövetkezet, majd 5 és fél ezer holdas, nagy lendülettel, tervekkel kezdő közösség. Három évvel ezelőtt 41 forint 20 fillért ért egy munkaegység, két évvel ezelőtt 39 forint 11 fillért, az idén 29 forint körül lesz egy-egy munkaegység értéke. Baj van, mert a kónyiak még ma is nagyon, nagyon makacs emberek, a csornai járási tanács mezőgazdasági vezetői pedig mereven ragaszkodnak egy-egy elképzeléshez, és néha még attól sem riadnak vissza, hogy megsértsék a szövetkezeti demokráciát. (...) A szövetkezet nem értett egyet azzal a javaslattal, hogy tarlóvetésben termeljen szerződésre moharmagot. El kellett vetniök a 40 hold mohart a tarlóba, lett belőle néhány mázsa gyenge takarmány, és 50 000 forint jövedelem kiesés. Aratás idején a csornai járási tanács

szakemberei kifogásolták, hogy a szövetkezet munkaegység szerint oszt gabonát a tagoknak. A járási tanács szakemberei javasolták a tsz-nek a szükségletek szerinti gabonaosztást. Vita vitát követett, és szükséglet szerint osztották ki a kenyérgabonát. A felsőbb utasítás ilyen módú merev végrehajtása kedvét szegte az embereknek, és még ma is érezhető a hatása, így mondják: „Kisebb-nagyobb csatákkal” vetettek el az idén 50 hold szójababot. (...) Öt brigád van a szövetkezetben, és amint mondják: öt tsz. Évről évre nő az ellentét brigád és brigád között. Már így beszélnek a szövetkezetben belül: én emberem, te embered. És egyetlen ember nem hajlandó átmenni segíteni a másik brigádnak. Többek között ez is okozta a késést a szója aratáskor. (...) Évről évre nő a kapásnövények száma, és évről évre csökken a munkaerő a szövetkezetben. Az idén 1059 hold, a terv szerint jövőre 1140 holdkapásnak kell lennie tizenháromféle növény-nyel. Jelenleg 119 növénytermesztőt tart számon a szövetkezet, ebből 90 a férfi, 56 év átlagos életkorral. A 29 nő átlagos életkora 47 év. A 119 növénytermesztő között vannak azok a tagok is, akik ugyan rendszeresen részt vesznek a munkában, de már túljutottak a nyugdíjkorhatáron. Hova lettek a fiatalok Kónyból? A szövetkezet ezzel magyarázza: az évről évre fejlődő állattenyésztés, gépésítés, főlsváta a fiatal munkaerőt. Egyre kevesebb nő dolgozik. A fogatosok, traktorosok, állatgondozók, függetlenül vezetőik feleségei alig mennek ki a határba olyan munkára, ami nincs parcellára kimérve. A tsz érvei helytállóak, de csak részben magyarázzák okát annak, hogy évről évre csökken a munkaerő. A fő ok: baj van a szövetkezetben, baj van a munkaszervezéssel, nem érdekelték a tagok a jobb és több munkára. (...) A mezőgazdász, Puskás Vilmos, már csak néhány hétig lesz a szövetkezetben, áthelyezését kérte, hogy közelebb kerüljön a családjához. A szövetkezet még nem tudja, hogy ki lesz az új mezőgazdász! De jó lenne, ha már a terv készítésében részt venne. A kónyiak úgy értékelik ezt az esztendőt, hogy a »mélypon-ton« vannak.» (folyt. Köv.)

Csikai Gábor

Májusfa-émlék

Tudták, hogy lopni megyünk, azt is, hogy hova. Mégis csak mosolyogtak a bajsuk alatt a kocma pincéjében, amint indulás előtt lepillantottunk, láttuk, hogy iddógáltak, kakastollas lövegük a nagyhordón guggolt, sípjuk egy zsinóron a mellükön fityegett. Mi is tudtuk, hogy ők tudják, hova indulunk. A csakugyan tündérien szép Tündér-tó mellé, a lápos, marhákat mételyező kónyi réteken, árkon, bokron, zombékon át. Vagy húszan. És nem szóltunk – nem mintha féltünk volna. Nem akartunk szólni, mert hallgatagon osonva érdekesebbnek tűnt.

A Tündér-tó...! Egyszer kiöntött a Rába, a Rábca, meg a Marcal, s állítólag a tó helyén sebes forgó keletkezett, az ásta ki mélyen a földet. A tó most is nagyon mély. Mellette áll egy egyenes tetejű égererdő, körülötte rengeteg fűz- és nyárfaliget. Két fát vágunk ki: egy égerfát és egy nyúló nyárfát. Mindegyik alatt vagy tíz váll feszült, s mindegyik váll izzadt. Összetoldottuk a két fát, a koronás nyárfát felülre. És rákötöttük a kocsmárostól kapott pénzen vásárolt krepp-papír szalagokat, még kint a faluvégen.

1944. április 30-át írták. Az örökké vidám Györkös Jóska már nem volt velünk. Györbe járt, s néhány héttel a májusra állítása előtt Kiskúton szétvágta egy bomba. Takács Rafael sem volt ott, vele még korábban végzett a tüdőbaj. L. A. sem volt ott, a szerencsétlen önként beállt valami rohamkatonának, mert sok pénzt, nagy dicsőséget ígértek neki. Vittük a földíszített, hatalmas májusfát a kocma elé. Mély, hosszúkás gödrtő ástunk neki, olyan volt, mint egy sírhely. Létrákkal, ácsbakokkal, kötelekkel, vállakkal nyomtuk egyenesbe a nehéz májusfát, vagy három óra hossza alatt, akkorra éjfél után két óra lett. És csodálatosképpen még mindig nyitva volt a falusi kocma. Nemkülönben a pinceajtó, amelyben – tudtuk – nemcsak hordók vannak, hanem a csend őrei is. Ó, a májusfa-állítás jámbor, szép, magyar szórakozás! Amíg a derék legények mást nem csinálnak, a csend őrei nyugodtan mosolyoghatnak és iddógálhatnak. Csak akkor jöttek föl, amikor már állt a májusfa. A törzs úr azt mondta:

– No, legények, szép fát hoztak! Én nem láttam semmit.

– Nagyon szépen köszönjük a jóindulatát! – mondtuk. Aztán a helybeli zenekar rázendített a májusfa alatt a magyar himnuszra. A hangja betöltötte az egész környezetet, s mi kalaplevéve álltunk, a májusfa csúcsát lesve. És végtelenül fáradtak voltunk: ilyenkorra éppen elfogyott az a malacka, amelyet a környékünkön egy-egy család vágott, ha vágott, húsvétra már csak dugva maradt egy szenteltetni való sonka. Elcsigáztak voltunk, mert a május mindig a legszegényebb hónapként köszöntött be az időtájt: a kenyér is elfogyott, a krumpli csírás volt, gyümölcs meg nem érett sehol. A kukoricadarálóknak örölte arra felé leginkább ilyenkor már a kenyérnek valót. És hatalmas volt hozzánk képest a májusfa ... Erőtlenül nézegettük, aztán félliter fröccsöt kaptunk érte fejenkint. Aztán attól még éhesebbek lettünk.

– Szeretjük az ilyen csendes, rendes legényeket – mondta a törzs úr. Ritkán láttuk ilyen nyájasnak. Aztán elmentek. Aztán másnap reggel kiderült, hogy baj van. Éjjel nem látszott, de reggel annál jobban, hogy a piros, fehér, zöld krepp-papír szalagok közt egy szál fekete szalag is lóg komoran, a templomi „halálkereszt” fekete szalagjára emlékeztetve. Aztán égre-földre kutatták, hogyan került rá. Akkor is elmondtuk, s ma is megesküdnék rá: nem tudom, hogyan akadt rája az a halálos színű szalag. Csak azt tudom és váltig vallom, hogy azon a kónyi májusfán nagyon kevés volt az egyetlen szál, fekete szalag. Teljesen feketébe kellett volna öltöztetni, még úgy is több lett volna a szalagoknál a gyász, a szerencsétlenség. Azelőtt temettük Györkös Jóska, meg Németh Ferit a menyasszonyával együtt, nemsokára Dömötör Bözsit, öt Kóny határában vágta szét a bomba. Mindegyikért kellett volna egy fekete szalagot akasztanunk a fára. A frontról is kapták a menyecske a gyászjelentéseket...

Nem tudom, ki akasztotta föl azt az egy szál, fekete szalagot. De tudom és sohase felejttem, hogy ő volt a legkülönb közöttünk, s tudom, hogy aki odakötötte, érezte, hogy fekete nélkül a piros, fehér, zöld akkor csak ámítás lett volna. És abban is biztos vagyok, hogy az a cimborá most őszintén tud gyönyörködni a csupa virág, csupa piros és nemzeti színű szalagos májusfáknak. Mert – ugye cimborá – mégis csak más, hogy most, az új termés előtt is igazi malomban, örlik a kenyérünket, nem pedig Görcs Imre kukoricadarálóján. Mert – ugye cimborá – mégis csak más, hogy a Tündér-tó meg a Szalacsy-pusztá környékén nem égő Liberátorok, meg tankok, hanem traktorok szántják a földet. Szegény Györkös Jóska nagyon sajnálom. Jó gyerek és jó futballista volt. Szegény Dömötör Bözsi éppen tizennyolc esztendő volt. Hiába, a sors nem egyformán volt jó hozzánk. De – most jut eszembe – te, cimborá, aki a legkülönb voltál, vajon élsz-e, átvészelted-e ifjúságunk legzordabb időszakát, ami a fél liter fröccsért állított májusfa után következett?

„A zene segíti megőrizni legjobban az emlékeket.”

– beszélgetés Bertalan Péter énekes-zenésszel

„A zene segíti megőrizni legjobban az emlékeket. Elég egy dallam, és eszedbe jut egy nap, egy hely, egy volt szerelmed, egy érzés” – szól Bertalan Péter mottója, aki az idén már 55 éve szórakoztathatja hálás közönségét. E hosszú pályafutásról beszélgetünk a 73 éves művésszel.

– Volt-e valamilyen hagyománya a zenének a családjában?

– Édesanyám tudott zongorázni és szépen énekelt is, de a kónyi lét és a három műszakos kekszgyári munka nem tette lehetővé, hogy ezt tovább vigye. Anyám nagybátyja, Gyula bátyám a maga idejében híres szórakoztató zenész volt, Budapesten dolgozott, előkelő szórakozóhelyeken. Tőle kaptam egy gitárt, ha jól emlékszem 1956-ban, amikor a Kossuth utcai régi házból ideköltöztünk a Béke utcába. Persze akkor még fogalmam sem volt a zenei hangnemekről, a hangmagasságokról és a zeneelméletről. Volt egy szájharmónikám, ahhoz igazítottam a gitárt és autodidakta módon valamit kihoztam belőle. Addig csak hallottam a hangszerek hangját, ám az is mindig teljesen elbűvölt.

– Hogyan jelent meg a zene az életében?

– Dédnagyanyám és a húga, (Bertalan Teréz és Márika) neveltek engem, mivel akkoriban még GYES nem volt, így apám mellett anyám is dolgozott. Négyéves lehettem, mikor dédnagyanyám egyszer kézen fogott és elvitt „Szódás” Kiss Miska bátyámékhoz, ahonnan a tejet vásárolta. Ott pedig hallottam valami nagyon édeskés finom hangokat a hátsó szobából, de nem tudtam, mi az. Onnantól szívesen mentem oda, hátha újra hallom. Egy alkalommal aztán felbátorodtam és megkérdeztem Mariska nénit, mi ez a hang? „Ja, hát az a Miska gyerek harmonikája” – válaszolta. Akkor megkérdeztem, megnézhetem-e és még föl is vehettem. „Húzd meg és nyomd a gombokat!” – mondta Mariska néni, és mikor megszólalt a hangszer, az egy csoda volt. Onnantól mentem, ha kellett, ha nem, mert ez volt az a pillanat, amikor nekem beütött a zene.

– Hogyan tett szert az első hangszerére?

– Az általános iskolában nagy divat volt a takarékbélyeg, én pedig a zsebpénzemen ilyent vettem. Első osztály végére össze is jött vagy 190 Ft, amiből harmonikát akartam venni, de a legolcsóbb 250 Ft-ba került. Szerencsére Bertalan nagyapám kiegészítette a pénzemet, és vehettem egy tízgombos hangszer, amit el is kezdtem nyektetni. Ez idegelte az itthoniakat rendesen, de én csak nem hagytam abba. Szemben lakott velünk Csikai Sanyi bácsi és felesége, Herold

Franciska néni, ő mondta nekem: „Kispéter, gyere át, majd én segítek!” Náluk leültem egy kissámlira, ő pedig addig énekelt egy egyszerű dallamot, míg rá nem találtam a hangokra. Ez pár óra alatt sikerült is, így innét kezdve Franci néni lett az első, meghatározó ember zenészeletemben, mert nagyon türelmesen és sokszor segített nekem. Lassan kinőttem azt a harmonikát, de szerencsére volt nagyobb Samu Misinek, Vitéz Árpának, Czákó Karcsinak meg Dezső Zolinak. Így én fölváltva jelentem mindegyiküknél minden nap, és tíz percre odaadták. Negyedikes koromban karácsonyra kaptam egy lengyel gyártmányú „Muza”-t, amivel elvoltam hetedikes koromig, mikor Rozs Imre unokabátyám kapott egy 96 basszusos harmonikát, de ő ráunt. Édesanyja, Mariska néném lett a második meghatározó ember az életemben, mert ezt a nagy hangszer kölcsönbe adta nekem. Egy évig volt nálam és már egész jól megtanultam rajta játszani, de nyolcadik után visszakérték, hogy eladják. Ettől szinte búskomor lettem, így azt mondta apám: „Ott egy göré kukorica, ha lemorzsolod, az árából tudunk venni egy harmonikát.” Persze álmában se gondolta, hogy képes leszek megcsinálni, de én mind lemorzsoltam. Apám tartotta a szavát és vettünk egy NDK Royal Standard harmonikát, ami olyan drága volt (7900 Ft.), hogy a munkám csak részben fedezte az árát, így felét fizették ki, a többire megvettek föl OTP-kölcsönt. Akkor már Győrbe jártam a Révaiba, és apám keresett nekem egy harmonikatanárt. Az áldott emlékű Kulacs Béla tanár úrhoz kerültem, aki a Győrszentiváni József Attila Kórus karnagya is volt. Ő vezetett be a zene világába, és tanított a kottaismeretre,

zeneelméletre. Ezután már hihetetlen gyorsan tanultam, és három év alatt el is jutottam a harmonikaiskola legmagasabb szintjére, amit meg lehet tanulni középfokon.

– Az első zenekari tapasztalatokat hol szerezte?

– 1969 elején meghallgatott Csányi Jóska bácsi, aki a nagybőgős helyére keresett valakit a „Csányi Bandába”. Velük kezdtem el muzsikálni, a cimbalmos Dömötör Ernő bácsi volt, a kontrás Ominger József, a primás pedig maga Csányi. Hihetetlen jól szólt az a zenekar, a harmonikám egész délszláv hangzást adott neki. Minket hívtak meg 1969 augusztusában a csornai búcsúra a régi Korona vendéglőbe, ami az utolsó búcsú volt ott. Hamarosan le is bontották és 1970-ben kezdték építeni az új Koronát. Érdekeség, hogy mielőtt ezt 1992-ben lebontották, a záróbúcsún én is muzsikálhattam. Visszatérve Csányiékhöz, összeültünk Jóska és Ernő bácsival és ők tanították meg nekem a repertoárt, valamint a szólókat. Ez azért volt jó, mert így sok esetben ki tudtam váltani a primást, ha más dolga volt. Az pedig, hogy közben elvégeztem a harmonika basszus iskolát, nagyon jót tett a hangzásnak, megtanultam a csárdások és a hallgatók basszusmeneteit. 1969 végén hallott minket egyszer Fészky Pista, aki szaxofonos volt. Ő a tánczenekarának – mely akkoriban a leghíresebb volt az egész Rábaközben – harmonikását szerette volna lecserélni, és nagyobb ígéretekkel kecsegtetett, sok bulijuk volt, péntek-szombat-vasárnap dolgoztak. Sőt nekik már volt elektromos erősítőjük, így nekem is kellett valami, de ilyen technikát égen-földön nem lehetett kapni. Szerencsére Pozsgai Lajos barátom szólt, hogy a tanácsházán kidobtak egy 20 wattos megafon-hangszórót, amit viccesen „Pléhmaris”-nak hívtak. Azt elkértem, elvittem Győrbe, megjavíttattam, az asztalos Fészky Pista csinált neki egy dobozt, majd szerzett hozzá egy 10 Wattos BEAG erősítőt. Aztán telefonbe-

szelő mikrofonból ugyancsak Lajos segítségével csináltunk pickapot, így készült el a korabeli „technikám”. Pld. Az 1970-es könyi búcsút a Tündértó vendéglőben már velük és ezzel a „komoly” hangosítással zenéltem végig.

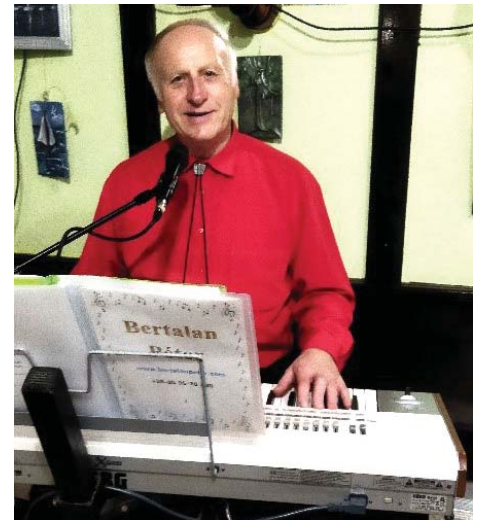
– A kötelező sorkatonai szolgálat sokaknak változtatta meg az életét, gondolom, ez Önél sem volt másképp.

– 1971-ben bevonultattak katonának, ami nagy törés volt. Az utódomat én tanítottam be, de megígérték, hogy leszerelés után visszavesznek. Pápára kerültem katonának, ahol a kiképzés után a zenének köszönhetően előnyös lett a helyzetem. Megengedték, hogy magammal vigyem a harmonikámat és minden rendezvényre engem hívtak az al- és főtisztek. Nekik jó volt, mert a katona ingyen muzikált, meg nekem is, mert gyakorolhattam, és könnyebb volt zenélni, mint hadtápmunkára vagy hadgyakorlatra kimenni. A leszerelés után Pista tartotta a szavát, visszavett, viszont az utódom addigra szépen bedolgozta magát. Ezért aztán ment a nyomásgyakorlás, a szekálás, hogy unjam ezt meg és mondjak fel. Így is tettem, itthon maradtam. 1974-ben megházasodtam Balázs Katával, de csak jöttek a muzikus barátok, hogy tartsak velük, végül Merkó Bélának adtam be a derekam. Béla elmondta, hogy a zenekarukban ő dobol, az enesei unokatestvére, Merkó Sanyi basszusgitározik, én meg harmonikázok velük. Sanyi ismeretése révén el is kezdtek hívni minket a Győri ÁFÉSZ vendéglőbe megyeszerzte. Sose felejttem el, mikor Mezőörsön egy lapostetejű épületre kellett az oldallétrán felhurcolkodnunk, és onnan muzikáltunk a jónépnek az udvarra. Ez a felállás tartott egy évig, de Béla sajnos lebetegedett. Hozta maga helyett Kovács Déneset, aki Mező Bélának, az ÉGÁZ vezérigazgatónak a sofőrje volt. Ennek köszönhetően ismét hihetetlen sok rendezvényünk lett. Később Merkó Sanyi helyett csatlakozott hozzánk Kovács Pisti, aki remekül gitározott, szaxofonozott és ha kellett, orgonázott. Én már annyira tudtam szájharmonikázni, hogy Pistivel időnként hangszeret váltottunk. Ő beült az orgona mögé és kísért, miközben szájharmonikán szólóztam. A Lipóti Termálcserdében megtörtént, hogy egy első sorban ülő férfi, mikor befejeztem a polkát, felugrott, kitépte a kezemből a szájharmonikát, és megnézte: ez ebből szól? Én belefújtam, hogy igen, ez volt, de csak mondta, hogy lehetetlen, ebből ilyen hang nem jöhet ki. Ez a felállás ment 1977 végéig, ekkor keresett meg Holczhauser Józsi Rábapatonáról, aki a háromfős zenekarába keresett billentyűst. Beléptem, és kaptam kölcsön az Ikrényi KISZ-től egy 60 Wattos REGENT hangfalat erősítővel, amihez megvettem egy vadonatúj VERMONA orgonát 28.500 forintért, igaz, csak részletre. Itt egy évig zenéltem, de hiába a rengeteg rendezvény, lakodalom, a csapat nem jól működött. Ekkor kerestem meg újra Kovács Dénes, hogy

nagyon jó zenekara van rengeteg fellépési lehetőséggel. Arra azóta is büszke vagyok, hogy zenekarba még soha nem kéredeztem be, mindehova úgy hívtak.

– Hogyan ismerkedett meg a szintetizátorral?

– 1981-82-83-ban ismét Kónyba kanyarodott velem és a Story zenekarral az élet. Muzsikáltunk több rendezvényen is, mikor megkeresett minket Takács Tibor, a Kónyi ÁFÉSZ-elnök helyettese, hogy legyünk az ő zenekaruk. Vasárnaponként kellett zenélnünk a Tündértó Vendéglőben, és a legtöbb szombati rendezvényen is. Tíz-nél több faluban voltak egységei az ÁFÉSZ-nek, azokban is mi játszottuk a búcsúkat. 1982 tavaszán bementem Győrbe a hangszerboltba Barta Robi zenész barátomhoz és a pultra ki volt téve egy kütyü, egy kis lehajtható tetejű barna doboz harmonika billentyűzettel. Megkérdeztem, mi ez? „YAMAHA szintetizátor. Ebben vannak olyan hangszínek, amik az orgonában nincsenek.” Meg is mutatta, és elképesztő dolgokra volt képes. Megvettem, mert az állandóan kreatív agyam már elképzelte, mire lesz ez jó. (A vásárlás első eredménye egy kéthetes mosolyszünet volt otthon) Elkezdtem rajta gyakorolgatni és összeraktam egy műsort, meg a zenekarban is használtam, mert pont ráfért az orgona tetejére. 1984-ben meghívtak, hogy menjek el egy lakodalomba egyedül. Meg is ijedtem, mert akkoriban a megyében senki nem muzikált szólóban, ráadásul így énekelni is nekem kellett, pedig nem annak készültem. Mégis el kellett gondolkodnom, hogy megyek tovább a többiekkel, vagy egyedül, amiért majdnem annyit járt, mint a zenekarnak. Akkoriban nőttek a gyerekek, szükség volt a pénzre, így eldöntöttem, hogy egyedül folytatom. 1984-ben a Rábacsécsényi Rábagyöngyében már egyedül játszottam a húsvéti bálon, aztán igen megindult a szeker. Hamarosan vettem egy még komolyabb szintetizátort, ami úgy szólt, mint egy zenekar. Az utcáról hallgatva mindenki azt hitte, hogy egy nagy zenekar játszik, aztán meghökkentek, hogy csak én vagyok. Megegett, hogy vasárnap délutánonként 3-4-5 autó állt a házunk előtt, és a kuncsaftok egymásnak adták a kilincset. Nem kellett hirdetni magam, szájhagyományban terjedtem, mint a népmese, mégis rengeteg munkám volt. Mindig tisztességesen elvégeztem ezt, fejlődtem, ismertem a legújabb dalokat. Azóta is így dolgozom, bár volt két nagy hullámvölgy, az egyik a rendszerváltáskor a másik pedig most a Covid-idején. Szerencsére Salakta Tibor barátom 1992-ben a Komédiás étterembe hívott főállású zenésznek és három évig ott tudtam dolgozni, míg minden rendeződött. A 55 évre visszatekintve több, mint 2000 lakodalomban, és többszáz egyéb rendezvényen (bálok, búcsúk, stb.) szórakoztattam a közönségemet, ez több mint félmillió elégedett vendéget jelent, késés, vita és reklamációk nélkül! Az utóbbi 9 évben a győri MARCAL étteremhez kötődtem, sok emlé-

kezes zenés rendezvényen muzikálhattam. Azt tartom, hogy a zenésznek tisztelnie és szeretnie kell a közönségét, és nem alázkodnia, de szakmai alázattal szolgálnia. Ő van a vendégekért és nem fordítva. Úgy látom, ez a hozzáállás a mai fiatal zeneszolgáltatóknál már kevésbé van jelen, mint ahogy az élet egyéb területein is egyre kevésbé tisztelik egymást az emberek.

– Készültek-e felvételek az előadásairól?

– A házunk padlásterében apámmal csináltam egy kis stúdiót, ott kezdtem el felvételeket készíteni, hogy kívülről is halljam magam. Egy barátom aztán rábeszélte, hogy olyan jók, másoljam ki kazettára. Ő kapott egyet, mire egyre többen kezdtek kérni, nekem meg leesett, hogy ezt el is lehetne adni. Felvettem egy 40 perces műsort, a barátom pedig csinált neki borítót. Elkezdtem terjedni kazettán is, ami nagyon jó reklám volt.

– Hamarosan sor kerül az 55 éves jubileumi koncertre, ez hogyan alakult?

– Az 55 éves jubileumi előadói estemet a Marcal étteremben szerettem volna megtartani, de ez sajnos nem valósulhatott meg, mert az étterem üzemeltetőinek a zenés rendezvényeket határozatlan időre szüneteltetniük kell. Nagyon kellemetlen helyzetbe kerültem, pedig már telt ház volt, úgy, hogy még ki se plakátoltuk. Gyorsan futottam egy kört öt helyen Győrben, de azzal szembesültem, hogy ahova befértünk volna, vagy nagyon drágák (amit az én korosztályombeli főleg nyugdíjból élő közönségem nem tud megfizetni), vagy már foglaltak. Elszomorodtam, mondtam is Katának, hogy nem lesz jubileumi est. Ő viszont azt mondta: „Úgyis innen indultál Kónyból, kérdezd meg a Tündértó Vendéglőt!” Szerencsére ez sikerült is, Szamosi József üzletvezető nagylelkű ajánlatának és igazi vendéglős hozzáállásának köszönhetően. Pár nap alatt a jelentkezők létszáma túllépte már a százat. Több részes harmonika műsorral is készülök, meglepetésvendégekkel, a műsor után pedig tánczene lesz, mert sokan nem csak tudnak még, de szeretnek és akarnak is táncolni... Csikai Gábor

Adventi ünnepség és a Görcs Imre-Díj(ak) átadása

2023-ban a szenteste advent 4. vasárnapjára esett, így a hagyományos adventi hangversenyünket december 16-án szombaton tartottuk meg. Ahogy az már az elmúlt években hagyományná vált, ennek keretében adta át Görcsné Dr. Muzsai Viktória és Görcs Annamária a GIMEX Hidraulika Kft. egykori cégvezetője emlékére alapított Görcs Imre Díjat.

Az adventi hangversenyen először Aller Imre polgármester köszöntötte a megjelenteket: „Nagyon bízom abban, hogy ma este itt, a Faluházban mi is hozzá tudunk kicsit járulni, hogy a karácsonyi csoda megszülessen; hogy a gyerekek muzsikájának, és az énekkar kórusműveinek ünnepi dallamai mindnyájunkban felidézék valamennyire ezt a csodát. De a csodák sosem születnek meg könnyen, ahogy az igazán szép ünnepek sem, azokért mindig meg kell dolgozni úgy a mindennapokban, ahogyan a lelkeinkben is. Sőt, talán ez az utóbbi a legfontosabb, hogy a lelkiünkben dolgozzunk meg az ünnepért, csodáért, hogy a bensőnket felkészítsük. Mert lehetnek akármilyen drágák az ajándékok, akármilyen szépen feldíszített a környezetünk, ha a bensőnkben nem születik meg az ünnep, akkor az csak üres kiülsőség lesz, olyan látványosság, amit másnapra elfelejtünk.”

Az ünnepi beszédet követően a Kerényi György Alapfokú Művészeti Iskola kónyi tagozatának növendékei léptek színpadra. A felkészítő tanárok Szabóné Lőrincz Katalin, Póczik Zoltán és Fekete Máté voltak, míg a műsor összeállítója és ugyancsak felkészítő tanár Haszonitsné Tóth Adrienn. A műsort a kis néptáncosok kezdték egy karácsonyi hangulatú táncsal, majd verseket és hangszeres produkciókat hallhatott a szépszájú közönség. Az előadók Horváth Viktória, Friss Virág Dorina, Németh-Vitéz Elizabet, Berki Bertalan, Hüse-Kiss Víta, Csonka Borisz, Csonka Léna, Szalai Réka, Tóth Zselyke,

Aller Bence, Merényi Liliána és Horváth Kristóf voltak. A programot a szolfézs csoport énekkarának műsora színesítette.

A kis zenészek előadását követte a Görcs Imre Díj átadása. Az alapítvány kuratóriumának tagjai változtattak a hagyományokon abból az alkalomból, hogy ez volt az ötödik év, amikor átadták a díjat, valamint a cég megalakulásának 30. jubileumát ünnepelhet-e. Eddig minden esztendőben egy középiskolai és egy egyetemi tanulmányait befejező, aktív közösségi életet élő fiatal vehette át a megtisztelő elismerést. 2023-ban viszont a település hírnevének, hagyományainak megőrzésében kiemelkedő szerepet játszó két kulturális, művészeti csoport munkáját értékelték és tartották érdemesnek arra, hogy megkapják a Görcs Imre Díjat és az azzal járó megemelt támogatást. A két díjazott: a Kónyi Hagyományőrző és Kulturális Egyesület, valamint az Erkel Ferenc Énekkar volt. A kitüntetések a község adventi ünnepségén adták át a szervezetek képviselőinek

A Kónyi Hagyományőrző és Kulturális Egyesület 2018. június 16-án alakult azzal a céllal, hogy felkutassa, ápolja, őrizze a magyar és kifejezetten a rábaközi néptánc, népzene, népi kultúra ezen belül is kiemelten a kónyi verbunk hagyományait. Az egyesület számos programot szervez, mind a tagok, mind a helyi közösség számára.

Az egyesület nemrégiben pályázati támogatásból ingatlant vásárolt, melynek legfőbb funkciója, hogy otthont adjon az egyesületnek és az egyesület égisze alatt működő közösségeknek. Ebben a házban a néptáncgyűttes táncpróbáin felül a hagyományok őrzése és ápolása is helyet kap majd. Természetesen az egyesület szívesen vesz részt a falu és a településünkön működő más egyesületek által rendezett eseményeken is. Ilyen a Majális, ahol a Délceg Kónyi Bika Ifjak Legénycéh tagjai csapatot alkotva próbálják megfőzni a majális legfinomabb ételét. Kónyban több civil szervezet által megrendezésre kerülő bálban a néptán-

cosok fellépéssel színesítik a rendezvényeket. Nyomatott formában is megjelenésre kerül a főbb tevékenységeknek helyet adó, és az egyesület által elnyert pályázatokról beszámoló KHKE Hírmondó, mely évente kerül kiadásra, és amelyet eljuttatnak a falu minden lakója számára.

Az **Erkel Ferenc Énekkar** 1960-ban alakult meg, amikor felkérték Veér Györgyöt a kórus vezetésére. Kezdetben az énekkarnak kb. 60 tagja volt, javarészt középiskolások, valamint fiatal pedagógusok, szakmunkások. 1960-ban, Erkel Ferenc születésének 150. évfordulója alkalmából vette fel az énekkar a nagy magyar zeneszerző nevét. A kórus támogatója a kezdetektől a helyi Földműves Szövetkezet volt, 1990-től pedig a helyi Önkormányzat támogatásával működik. Az énekkar műsorán kezdetben népdalsokrok, kánonok szerepeltek, majd fokozatosan kerültek műsorra magyar, külföldi, korabeli és régebbi zeneszerzők, klasszikusok világi majd egyházi művei is.

Az énekkar megalakulása óta minden évben fellép a falu ünnepi rendezvényein. Jelenlegi létszámuk 25 fő. 2023-ban ünnepelte a kórus Veér György 90. születésnapját. Példaadóan magas színvonalú művészi és közösségformáló tevékenysége elismeréseként Magyaror-

szág Köztársasági Elnöke 2023. augusztus 20-án alkalmából a Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetéssel adományozta részére.

Az adventi ünnepséget az Erkel Ferenc Énekkar műsora zárta, akik karácsonyi kórusművekkel emelték az ünnepi hangulatot. Az ünnepség után Kóny Község Önkormányzata mindenkit vendégül látott a Dísztéren egy pohár forralt borra, forró teára, így téve igazi közösségi élménnyé az adventet.

Cs. G.

Ovis Ki mi tud?

Immáron ötödik alkalommal rendeztük meg Kónyban az ovis Ki mit tud?-ot. A rendezvényre 6 településről 55 gyermek érkezett, akik 8 csoportban léptek fel. A műsorszámok között szerepelt táncos, énekes produkció, vers valamint színpadra került mesedramatizálás is. A Kónyi Tündér-tavi Óvoda ovisai köszöntő verssel készültek, a középső csoportosok „Szinkronúszást” mutattak be az IKSZT-Faluház színpadán, míg

a nagycsoportosok „Cowboytáncot” adtak elő. Az Enesei Tündérváros Óvoda nagycsoportosai Tavaszváró gyermekdalokat énekeltek, valamint verset is szavaltak (Stocz Erzsébet: Volt egyszer egy katica). A Nyúli Aranykapu Óvoda ovisai Vásári forgatagot mutattak be, a markotabödögei tagóvodásaink pedig néptáncoltak. A Bányászóvát Napköziotthonos Óvoda gyerekei Vlagyimir Szutyjev: A gomba alatt című kis darabját

adták elő, a Rábapatonai Katica Óvoda ovisai pedig Hóvirág címmel táncprodukcióval készültek. Tuba Csilla volt kónyi óvodavezető értékelte a produkciókat, zsűrizés a hagyományok szerint nem volt. Minden kisgyermek megmutathatta a tehetségét, amiért cserébe minden csoportot és gyermeket megajándékoztunk, a nézők pedig vastappsal jutalmazták a fellépőket.

Ságiné Horváth Annamária, óvodavezető

„A kenyérsütés csepregi nagykövete.”

- beszélgetés Tájmelné Tóth Máriaival

Az „ÚJ LÁTÓSZÖG” rovatunkban olyan Könyben élő vagy innen elszármazott, de falunkhoz kötődő fiatalokat mutatunk be, akik különböző okok miatt – munkájuk, hobbijuk, egyéb tevékenységük – érdekesek lehetnek olvasóink számára. Jelen számunkban a Csepregen élő Tájmelné Tóth Máriaát mutatjuk be, aki a kisvárosban belekerült a közösségi élet vérkeringésébe, és egyes területeken jelentős sikereket ért el. E tevékenységekről és általában a mindennapjairól kérdeztük a kenyérsütés csepregi nagykövetét.

– Az ország mely táján élsz jelenleg, és hogyan sodort oda az élet?

– Kőnyi gyökerekkel rendelkezem, ott nőttem fel, édesanyám, Varga Mária tősgyökeres kőnyi, míg édesapám, Tóth Sándor fehértói származású. Jelenleg Vas vármegyében, Csepregen élek immár 14 éve. Ide jöttem férjhez és 2018-ban kerültem a Csepregi Önkormányzati Tűzoltósághoz. Meghirdettek akkor egy állást, amihez előtte részt kellett vennem egy 40 órás felkészítő tanfolyamon. Ezt sikeresen el is végeztem, és felvettek híradó ügyelethesnek.

– A tűzoltósági munkáddal kapcsolatban is részt vettél érdekes versenyen.

– Szombathelyen 2021. szeptember 25-én volt egy tűzoltó lépcsőfutó verseny a víztoronyban. Ott 14 emeletet és 251 lépcsőfokot kellett futva teljes menetszerelésben – ami palackokkal, maszkkal, mindennel együtt 35-40 kiló – teljesíteni, és saját kategóriámba első helyezett lettem.

– A kenyérsütés iránt mikor, miért kezdted el érdeklődni?

– A kenyérral való ismerkedésem már jóval azelőtt megkezdődött, hogy a kovászos kenyér-

sütés érdekelni kezdett volna. A kiskoromban ugyanis tej-tojás allergiát diagnosztizáltak, mikor betöltötte az ötödik életévét, így aztán teljesen át kellett alakítanom az otthoni konyhát, beleértve ebbe a kenyérsütést is. Akkoriban még élesztős

kenyérrel készítettem kenyérsütő gépben, de a diagnózist követően elkezdtem ismerkedni a kovászosokkal, a kovászneveléssel, és ekkor ismertem meg a madrát is, ami egy olasz gyúrt kovász. Ez az ismerkedés annyira sikeres lett, hogy a mai napig használom mindegyiket. Igazából a Covid tette fel az i-re a pontot, azzal, hogy nagyon sokan otthon maradtak és próbálkoztak a kenyérsütéssel. Én pedig akkor már kovással sütöttem a kenyeret, így át tudtam adni a tapasztalataimat másoknak is.

mondja azt: nagyon finom kenyeret sütök, és hátha a pártatlanoknak is ízleni fog. Nagy meglepetésemre aztán ezt a versenyt megnyertem, és ez nagyon nagy lendületet adott nekem. Itt Csepregen tudtam egy másik asszonyról, hogy ugyancsak kovással süt kenyeret. Megkerestem azzal, hogy lenne-e kedve egy érdekes ötlet megvalósításához: mit szólna, ha Csepregen is csinálnánk egy hasonló kenyérsütő versenyt, mint a Mosonmagyaróvári. Októberben aztán meg is szerveztük az első amatőr kenyérsütő versenyt négyesben: az imént említett asszony, Pék Ildikó; a férjem, Tájmel Zsolt; Tóth Ildikó és jómagam. Ide tíz kenyér nevezett, ami indulásnak nem is volt rossz, főleg úgy, hogy két hét alatt szerveztük meg mindenféle segítség, vagy támogatók nélkül. A sikeren felbuzdulva létrehoztunk egy Facebook-csoportot Csepregi Kovászosok néven, ahova elkezdtünk felrakni kenyerekről fotókat és próbáltunk segítséget nyújtani a kenyérsütéshez. Ez aztán annyira látogatott oldal lett, hogy kitaláltuk: mi lenne, ha hirdetnénk kenyérsütő műhelymunkákat. Azoknak, akiket ez érdekel, nagyon szívesen megmutatjuk, hogyan tudják megsütni a ke-

– Hogyan indult a Csepregi Kovászosok Társasága?

– Ez 2020-ban történt, amikor Mosonmagyaróváron meghirdettek egy amatőr kovászos kenyérsütő versenyt. Erre én beneveztem fehér kenyér kategóriában, és soha nem fogom elfelejteni, hogy a verseny éppen szeptember 12-én, a névnapomon zajlott. Elmentem az esélytelennek nyugalmával, hogy jó, hát elviszem a kenyeremet megmérettetni, hogy ne csak család

nyereket, és milyen fortélyai vannak, hogy tényleg olyan kenyeret tudjanak sütni, mint a mi képeinken.

– Hogyan tett szert megyei ismertségre a Társaság?

– Elsőként a Vas Népe figyelt fel ránk és született rólunk egy újságcikk. Ezután megkeresett minket a Vas vármegyei irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat, az Életünk, hogy régi mesetersegeket szeretnének bemutatni, köztünk a

miénket is. Valamint Majtényi László Vasi ételek című könyvébe is bekerült két receptünk, az egyik a kacsaszíron konfitált fokhagymás kenyерünk, a másik pedig a burgonyás-rozmaringos kenyерünk. Innentől aztán nagyon sokan hallottak rólunk, így 2022-ben 15 fővel hivatalosan is megalakult a Csepregi Kovászolók Társasága, melynek égisze alatt ettől kezdve tarthatunk hivatalosan bemutatókat, workshopokat. Győrbe például a MAGOSZ hívott meg bennünket, ahol 30 embernek tartottunk műhelymunkát. Szerencsére sok megkeresésünk van, most már Győr-Moson-Sopron vármegyéből is, megyünk például nemsokára Csornára a Premontrei Apátságba, mert az apát úr is szeretne megtanulni kovászos kenyeret sütni.

– *Milyen programokon vesz részt általában a társaság?*

– Az már minden évben rutin lett, hogy megtartjuk az amatőr kenyérsütő versenyünket. Rendszeresen részt veszünk Kőszegen az Orsolya-napi vásároknak, ahol tavaly a kovászos lángosunk különdíjas lett. Ezt egyébként elvittem Kónyba is a Piros Rózsa Nyugdíjas Klubnak. Szerettem volna, ha szülőfalumban is megismerik ezt a tevékenységemet, nem csak Vas vármegyében és az Őrségben. Ugyanis oda is hívtak már minket, miután ismertebbé váltunk a Vas Népe által, de az egész megyében mindenfelé jártunk már, csak Kónyban nem. Így aztán felhívtam Erzsit (Bojnár Sándorné,) a klubvezetőt, hogy kaphatnék-e egy lehetőséget, ha másra nem, akkor legalább a kovászos lángos megkóstoltatására. Szerettem volna megmutatni, hogy tényleg nagy különbség van az élesztős és a kovászos tészták között. De szívesem mennék másokhoz is akár egy program keretén belül, hogy megismertessem ezt a kenyérfőzési módot, amivel nagyon finom dolgokat lehet készíteni. Igaz, mindig el szoktuk mondani, hogy ha valaki nekiáll kovászos kenyeret készíteni, három dolgot biztosan megtanul: az alázatot, a türelmet és a kitartást.

– *Online tevékenységet is végeztek?*

– Igen, van egy privát Facebook-csoportunk, ahova fel szoktuk venni azokat a hölgyeket, asszonyokat, akik részt vettek a foglalkozásainkon. Ha elakadnak, vagy nem tudnak valamit, akkor lefotózzák vagy a tésztát, vagy a már elkészült kenyeret, vagy pedig azt, hogy éppen hol tartanak a kovászneveléssel. Általában ez szokott lenni a sarkalatos pont, hogy hogyan tartjuk életben a kovászt. Ilyenkor nagyon szívesen segítünk akár 0-24-ben is. Most már ez a „kis” csoportunk is 650 tagot számlál. Ezen kívül kis videókat is vettünk fel, például karácsonyra, de most húsvétra is fog készülni egy. Ez egy kitalált családról szól, ahol a Mamó és a Papó próbálja megjeleníteni az ünnep jellegét.

Húsvétra készülve a kalácsstűtés, a tojásfestés lesz a középpontban egy érdekes kis tánccal fűszerezve. Ezeket azért csináljuk, hogy kicsit még jobban be tudjunk kerülni a köztudatba.

– *Emellett egy amatőr színjátszó csoportban is rendszeresen szerepelsz, erről mit lehet tudni?*

– A Büki Sok-szín-pad Társulat tagja is vagyok, ami egy amatőr színjátszó csoport. Minden évben megmérettetjük magunkat Adácson az Országos Falusi Színjátszó Találkozózn. Ide Budapestről érkeznek profi

színművészek, akik elemzik, zsűrizik az adott műsort. Tavaly, mivel Petőfi-év volt, összeállítottunk a költő alkotásaiból egy versszínházi előadást „Cimborák ez a búcsúpohár” címmel, amit aztán nem kis sikerrel adtunk elő. Javarást egyébként vásári komédiákat szoktunk játszani, bár idén pont egy komolyabb darabot akar a rendezőnk, de egyelőre egyeztetés alatt van, melyik mű is legyen ez. Eddig azon volt a fókusz, hogy könnyű darabok legyenek, amit lehet vinni kevés felszereléssel kisebb színpadokra is, de most olyat szeretnénk, amihez nagyobb színpad kell. Éves szinten 15-20 előadásunk szokott lenni, és mivel annyian nem vagyunk, hogy kettőzni tudjuk a szereposztást, így egy évünk egy darabbal szokott telni.

– *A munka és a család mellett hogyan fér bele ennyi minden az életedbe?*

– Hát igen, néha nekem is nagyon kell logisztikázni, hogy ezt hogyan hozzam össze. Mindig azt szokták mondani, hogy ha valamit az ember szeret, azt nem érzi tehernek, nem érzi munkának. Én nagyon szeretem a kenyérsütést, szeretek új dolgokat tanulni ezzel kapcsolatban. Most például többen jelezték már, hogy szeretnék megtanulni, hogyan kell gluténmentes kenyeret készíteni. Ez most kísérletezés alatt áll, mert nem élesztővel, szódabikarbónával vagy előre bekevert lisztekkel próbálnánk készíteni, hanem rizskovásszal. Egyelőre csak próbálgatom, de még nagyon messze vagyok attól, hogy azt tudjam mondani: ezzel tartok egy műhelymunkát. De illet mindenképpen szeretnék készíteni a későbbiekben. Ezen kívül a teljes kiőrlésű kenyerek is érdekelnek, ezekkel már egészen jól állunk, és lassan megérnek egy műhelymunkára.

Cs. G.

Sokszínű élet az IKSZT-Faluházban

A kónyi IKSZT-Faluház 1990 óta –korábban pártház – a helyi kulturális élet központja. Különösen igazzá vált ez az állítás 2010-ben, mikor az intézmény megkapta a IKSZT (Integrált Közösségi Szolgáltató Tér) címet, aminek keretében a helyi könyvtár is az épületbe költözött. Ezen kívül sok új feladatot, funkciót is kapott a Faluház, többek között a „közösségi folyamatok generálása, folyamatkövetése”, „helyszín biztosítása civil szervezetek számára”, vagy az „egészségfejlesztési programok megvalósítása”. Bár az IKSZT címmel járó támogatás és a kötelezettségek is megszűntek 2015-ben, az önkormányzat az azóta Közösségi Szolgáltató Helyként működő intézményben is továbbviszi, sőt igyekszik tovább is fejleszteni ezeket a funkciókat.

Azt remélhetőleg minden kónyi tudja, hogy sokszínű kulturális programoknak, és rendszeresen működő kluboknak, csoportoknak, foglalkozásoknak is helyszínt biztosít a Faluház. Az intézményben próbál heti rendszerességgel a Kónyi Néptáncgyűttes, az Erkel Ferenc Énekkar, a Starlight Dance SE kónyi csoportja és az ovis balettosok is. Ezen kívül egyéb klubok is működnek különböző rendszerességgel: a nyugdíjasok hetente egyszer tornáznak, a Piros Rózsa Nyugdíjas Klub pedig a szokásos szerdai klubnapja mellett keddenként szenior táncoktatást is szervezett. A Tündér-tű varrőkör tagjai kéthetente gyűlnek össze jó hangulatú munkára, míg a Baba-Mama Klubban a kisgyermekes anyukák havonta egy alkalommal találkoznak. Ezen kívül az elmúlt hetekben két új program is indult, ezekről a cikk második felében olvashatnak részletesebben.

E rendszeres programok mellett két nagyon régóta várt beruházásnak köszönhetően, változások történtek a Faluház életében. A „Csiribiri” Családi Bölcsőde bővítése miatt 2023

tavasza az IKSZT-Faluházban a Kónyi Szociális és Gyermekegészségügyi Alapszolgáltatósi Központ családsegítő munkatársai a Faluházba költöztek, és ügyfélszolgálati irodájuk azóta is itt működik. Nagy örömünkre az új Szociális Központ épületének kialakítására benyújtott pályázatunk is sikeres lett, így a napokban meg is kezdődik a régi orvosi rendelő, később fizioterápiás épületének felújítása, sőt inkább újjáépítése, ahol a központ munkatársai megújult környezetben végezhetik majd munkájukat. Tavaly decemberben a Sportcsarnok ugyancsak nagyon időszerű felújítása is kezdetét vette, innen először kettő, majd végül egy aerobic-csoport tette át edzéseit a Faluházba.

Ebből is látható, hogy szinte mindig történik valami az intézményben, és a helyiek igencsak sokszínű programokból válogathatnak, legyen szó akár testmozgásról, akár kézműves tevékenységről, akár kulturális életről. Emellett az IKSZT az évek alatt kiváló együttműködést alakított ki a helyi intézményekkel és civil szervezetekkel is. Ezek mindegyike rendszeresen itt tartja éves kötelező (közgyűlések) és egyéb rendezvényeit. A helyi fiatalok érdekeit szem előtt tartva a neve-

lési és oktatási intézményekkel és a helyi fiatalokkal is igyekszünk jó kapcsolatot ápolni. Ennek eredményét pár éve községeink ünnepein is tapasztalhatják. Idén már a harmadik március 15-i megemlékezés valósult meg úgy, hogy az ünnepi műsorban való közreműködésre helyi középiskolásokat kértünk fel. (Ezek sikerén felbuzdulva pedig tavaly már az október 23-i műsort is hasonlóképpen valósítottuk meg.) A fiatalok lelkes, színvonalas előadásának köszönhetően mindig méltóképpen tudtunk megemlékezni nemzeti ünnepeinkről, amit ezúton is köszönünk mindannyiuknak: Turi Dorkának, Szabó Imre Márknak, Horváth Viktóriának, Horváth Lilla Rafaélának, Huszár Léna Annának és Erőss Barbarának. Itt is szeretnénk megköszönni Turi Biankának, hogy lassan 10 éve rendszeres közreműködője a helyi rendezvényeinknek.

Szerencsére minden intézménnyel és civil szervezettel kiváló az együttműködés, és remek programokat valósítanak meg hathatós segítségünkkel az intézményben. Ilyen például a remek hangulatú óvodás „Kimit tud?” a Kónyi Tündér-tavi Óvoda szervezésében, vagy a Pi-

ros Rózsa Nyugdíjas Klub által szervezett programok. Befogadó intézményként természetesen az új civil kezdeményezéseket is szívesen felkaroljuk, támogatjuk, amelyekből most kettőt mutatunk be.

* * *

Novemberben indult heti rendszerességgel a Zumba az IKSZT-Faluházban, de akár úgy is lehet fogalmazni, hogy indult újra, hiszen a 2010-es évek elején már kétszer is próbálkoztak a vidám, különleges mozgásforma elterjesztésével a községben. Ezek a foglalkozások pár hónap után megszűntek, és egészen tavaly őszig senki nem indította újra. 2023 novemberében azonban Németh Orsolya okleveles zumba-oktató úgy döntött, hogy megvalósítja az álmát és új csoportot indít a Faluházban, melyben, – ahogyan a helyi közösségi kezdeményesek esetében mindig, – az önkormányzat és az IKSZT-Faluház támogatta. **Németh Orsolya** a következőket mondta erről:

– „A Zumbával évekkal ezelőtt kerültem kapcsolatba, Bányogyszóvátra jártam át, ahol heti egy alkalommal tartottak ilyen foglalkozást. Ekkor jött egy délelőtti álomként, hogy mi

lenne, ha én a másik oldalon állnék. Nagy erőt kellett gyűjtenem ahhoz, hogy leküzdjem magamban a „mit gondolnak erről mások” témát, és beiratkozok egy ilyen tanfolyamra. Aztán pedig azon is kellett dolgoznom, hogy ki merjek állni ezzel az emberek elé, hogy itt vagyok, és próbálok nektek egy kis jókedvet hozni. Ha többet nem is, egy órát abban az egy napban.”

– *A tanfolyamot hol és hogyan végezted el?*

– „A tanfolyamot úgy kell elképzelni, hogy ott nemzetközi oktatók vannak. Egy szlovák hölgy tartotta, ami aztán egész napos vizsganappal zárult Budapesten. Ennek a végén lettem BI-es Zumba Licence oktató, és vannak még felsőbb fokozatai továbbképzésekkel. Számomra a következő lépés a Zumba Kids, a négy-hat és a hét-tizenkét éves korosztálynak. Ennek a vizsgája volt márciusban. Így már Zumba Kids és Kids jr. Licence tulajdonosa is lettem”

– *Mit kell tudni általában a zumbáról?*

– „Ez egy nagyon összetartó közösség, és azt gondolná az ember, hogy a zumba egy lefutott sportág, sportos tánc, nevezzük, ahogy akarjuk, de kifejezetten nagy kultusza van. És bár úgy tűnhet, hogy ez egy kifejezetten női sport, ha végiggondoljuk az eredetét, akkor épp ellenkezőleg, férfiak hozták létre.”

– *Hol született a zumba?*

– A zumba először Kolumbia Cali nevű városában terjedt el, és Beto Perez latin táncoktató nevéhez fűződik. Ha magát a zumba szót kellene lefordítani, „gyorsan mozogni és szórakozni”-t jelent. Három Alberto hozta létre ezt a mozgásformát és ezt a közösséget.”

– *Végülis ez egy sport vagy egy táncstílus?*

– „Ha kategorizálni kellene, akkor azt se mondanám, hogy tánc, és azt se, hogy aerobic, hanem a kettő között helyezkedik el. Ezt a kettőt ötvöző valamilyen formában.”

– *Mit mondanál, miért jöjjenek az emberek a te óráidra?*

– „Én próbálok mindenkinek kedvet csinálni hozzá, hogy azt a lelkesedést, azt az életérzést más is át tudja érezni, amit ez nekem ad. Azt a jókedvet, azt a felzabulultságot érezzék, amit én, és kicsit szakadjanak ki a szürke hétköznapokból.”

Stinner Diána és Tankóné Nagy Alíz februárban „Illatoló Klubot” indított a Faluházban. Erről Diána nyilatkozott: „Korábban nem hallottam még az aromaterápiáról. Egy ismerősöm mesélt nekem a 100%-ban tiszta, tesztelt minőségű illóolajokról körülbelül 1 évvel ezelőtt. Minél többet mesélt az élményeiről és a tapasztalatairól, annál inkább elkezdett érdekelni engem is. Kétgyermekes, gyakorló anyukaként nagyon fontos lett számomra, hogy bevezessük mindennapi rutinunkba az illóolajok használatát. Akut problémák (mint például egy megfázás, nátha, rándulás, apró horzsolás, sérülés) kezelésében sokszor segített már nekünk, de a háztartási tisztítószereket is kiváltottam már az olajok és egyéb természetes alapanyagok használatával. Az illatok hatnak az elmére, lélekre is, így például alkalmasak lehetnek a stressz csökkentésére, szorongások oldására.

– *Ezt hogyan kell elképzelni, tehát van mondjuk egy konkrét betegség és ahhoz lehet ajánlani megfelelő illóolajot?*

– „Nagyon fontos a megfelelő orvosi diagnózis, illetve a már meglévő konkrét betegségek-nél fontos a megfelelő orvosi kezelés, ugyanakkor az előbb említett »hétköznapi« problémák kezelésére alkalmazhatjuk

az aromaterápia eszközeit, de ehhez minden esetben kérjük hozzáértő személy tanácsát, segítségét. Mai témánkat illetően (Az interjú az első klub előtt készült. A szerk.), ami az orrdugulás, nátha, megfázás, szóba jöhet többek között a citrom, a borsmenta és kakukkfű, de használatuk módjában lényeges szempont az életkor és az egyéb életkörülmények. Összességében tehát különböző testi, lelki, szellemi, mentális problémákban segítség lehet a megfelelő illóolaj.”

– *Hogyan készülnek az illóolajok?*

– „Az illóolajokat alapvetően az aromás növényekből nyerik ki, melyek a növények különböző részeiben találhatóak: a szárában, levelében, virágában, akár a gyökerében is, vagy például a mirha és a tömjén esetében a fa által termelt gyantában. A kinyerés leggyakoribb módja a vízgőz desztilláció – más néven lepárlás –, citrus félek esetében a gyümölcs héjából hideg sajtolással nyerik ki az esszenciát.”

– *Mennyire régi ez a gyógy-mód?*

– „Már az ókori egyiptomiak is ismerték a gyógynövényeket,

illóolajokat, de használatuk valószínűleg még ennél is régebből ered. Az aromaterápia tehát egyáltalán nem újdonság, az elmúlt években lett újra népszerű, mert az emberek nyitottabbak lettek a természetes megoldásokra.”

– *Most indítjátok az Illatoló Klubot, mit mondanál, miért jöjjenek el rá az emberek?*

– „Tankóné Nagy Alízzal célunk elsősorban az, hogy megismertessük a résztvevőkkel az aromaterápiát, meg szeretnénk mutatni, hogyan tudják az illóolajokra épülő módszereket hatékonyan, biztonságosan és költségkímélően használni otthonaikban. Hiszen az illóolajokat ugyanúgy lehet használni a szépség- és testápolásban, mint a vegyszermentes háztartásban, ami nálam például kifejezetten nagyon fontos, mert a kisfiam még mindent a szájába vesz. Ezért is döntöttem úgy, hogy lecseréljük a vegyszereket otthonunkban.”

– *Milyen témákat terveztek a klubban?*

– „Rengeteg ötletünk van, igyekszünk hónapról hónapra az adott időszaknak megfelelő témákat körbejárni. Április-május környékén például a rovarok elleni természetes védelem kerül a középpontba, hogy hogyan tudjuk gyermekeinktől és magunktól távol tartani őket. A résztvevők sosem távoznak üres kézzel, valamilyen kis meglepetéssel mindig készülünk számukra. Korhatár nincs, várunk mindenkit sok szeretettel.”

Csikai Gábor,
kulturális munkatárs

Tavaszi vizek képekben

